

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σχολή: Τεχνολογίας Γεωπονίας & Τεχνολογίας Τροφίμων & Διατροφής

Τμήμα: Τεχνολόγων Γεωπόνων

Κατεύθυνση: Ζωικής Παραγωγής

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα : Οι παραγωγικές ιδιότητες της γαλλικής φυλής προβάτων Lacaune στην Ελλάδα

Σπουδαστής : Κωδωνάς Αντώνιος

Επιβλέπων Καθηγητής : Σκαπέτας Βασίλειος

Θεσσαλονίκη 2014

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Ευχαριστίες.....	3
Εισαγωγή	4
A. Η γαλακτοπαραγωγική φυλή Lacaune.....	5
α. Γενικά.....	5
β. Αποδόσεις της φυλής στη Γαλλία.....	7
γ. Το γαλλικό πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης.....	9
B. Η εισαγωγή της φυλής Lacaune στην Ελλάδα.....	14
Γ. Αμιγείς ελληνικές εκτροφές της φυλής Lacaune.....	16
1. Η προβατοτροφική εκμετάλλευση της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.	16
α. Παραγωγικό έτος 1995-1996.....	21
β. Παραγωγικό έτος 1996-1997.....	24
γ. Παραγωγικό έτος 1997-1998.....	27
δ. Παραγωγικό έτος 1998-1999.....	30
ε. Παραγωγικό έτος 1999-2000.....	33
στ. Παραγωγικό έτος 2000-2001.....	34
ζ. Παραγωγικό έτος 2001-2002.....	34
2. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Κουλερίδη Φίλιππα.....	37
3. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Παπαμαρίνου Πέτρου.....	39
4. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Αφων Μποτσιδής	42
5. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Καλαϊτσιδής Αλέξανδρου	45
6. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Απαζίδης Δημήτρη.....	48
7. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Καραβασίλη & Σια ΟΕ.....	51
8. Προβατοτροφική εκμετάλλευση συνεταιρισμού "ΜΕΝΟΙΚΙΟ".....	55
9. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Τράπκου Απόστολου	59
10. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Παπαδημητρίου Μανώλη.....	62
Δ. Προτάσεις σχετικά με τους τρόπους χρησιμοποίησης της φυλής Lacaune στη χώρα μας.....	67
1η μέθοδος εκτροφής.....	67
2η μέθοδος εκτροφής.....	68
3η μέθοδος εκτροφής.....	69
E. Συμπεράσματα.....	76
ΣΤ. Επίλογος.....	77
Ακρωνύμια.....	78
Βιβλιογραφία.....	79

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω για την ουσιαστική και πραγματική βοήθεια τους :

Τον καθηγητή κο Σκαπέτα Βασίλειο τόσο για την επιλογή του θέματος όσο και για τη βοήθεια του , τις υποδείξεις του και τις διορθώσεις του.

Τους παραγωγούς που συνεργάστηκαν μαζί μου δίνοντας μου πληροφορίες για τα παραγωγικά στοιχεία των μονάδων τους.

Τον ομότιμο καθηγητή κτηνιατρικής και δάσκαλο μου κο Ζυγογιάννη που μου έμαθε να αγαπώ το πρόβατο και τη δουλειά που κάνω. Όπως και όσα ξέρω γύρω από το πρόβατο και τη γίδα.

Εισαγωγή

Από το πέρας της δεκαετίας του '40 μέχρι και σήμερα γίνεται μία συνεχής προσπάθεια από τις ζωοτεχνικές υπηρεσίες της χώρας μας για τη βελτίωση των αποδόσεων των ντόπιων φύλων προβάτων. Ειδικά στη γαλακτοπαραγωγή.

Στην προσπάθεια αυτή εφαρμόστηκαν κάποια προγράμματα γενετικής βελτίωσης (χωρίς να στεφθούν με επιτυχία), διασταυρώσεις με ντόπιες και ξένες φυλές και εισαγωγή πολλών ξενικών φυλών προβάτων.

Άλλες φυλές προσαρμόστηκαν αλλά οι αποδόσεις τόσο οι δικές τους όσο και των μιγάδων τους δεν ήταν οι αναμενόμενες (Sarde) και άλλες δεν κατάφεραν να ανταπεξέλθουν στις ελληνικές κλιματολογικές και περιβαλλοντολογικές συνθήκες (Αν. Φρισλανδίας).

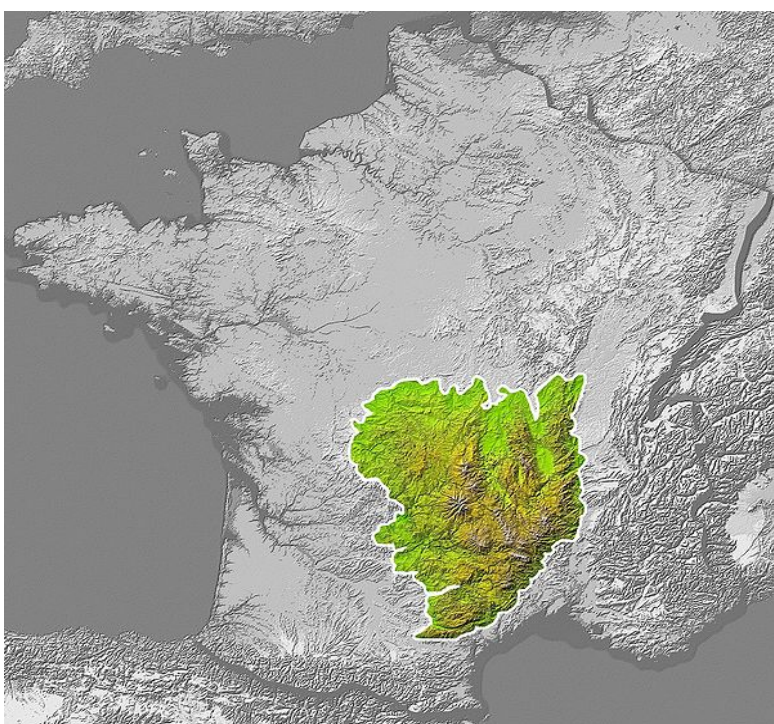
Η φυλή που κατάφερε να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις των ιδιαιτεροτήτων της ελληνικής προβατοτροφίας ήταν η **Λακών** (Lacaune). Γι' αυτό ίσως να πολεμήθηκε περισσότερο και απ' όλες τις άλλες.

Σ' αυτή την εισήγηση θα ασχοληθούμε με την εισαγωγή της φυλής αυτής στην Ελλάδα. Αναφέροντας στο πρώτο μέρος τα γενικά χαρακτηριστικά της φυλής και το σύστημα εκτροφής και ελέγχου γαλακτοπαραγωγής που εφαρμόζεται στη Γαλλία. Στη συνέχεια με το πώς εισήχθηκε η φυλή στη χώρα μας. Στο τρίτο μέρος θα γίνει μία αναφορά στις αποδόσεις των προβάτων Λακών σε αμιγείς ελληνικές εκτροφές. Με έμφαση στο προβατοστάσιο της ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ. Τέλος θα αναλύσουμε τις δυνατότητες χρησιμοποίησης της φυλής σε κάποιο σχέδιο γενετικής βελτίωσης που θα ταίριαζε στην ελληνική προβατοτροφία.

A. Η γαλακτοπαραγωγική φυλή Lacaune

α. Γενικά

Η φυλή προβάτων Λακών (όπως είναι και εύκολο να γίνει κατανοητό από την προφορά του ονόματός της) κατάγεται από τη Γαλλία. Πιο συγκεκριμένα από την επαρχία Lacaune (απ' όπου παίρνει και το όνομά της) η οποία βρίσκεται στα νότια της οροσειράς Massif Central (και ειδικότερα στις περιοχές Aveyron και Tarn) .

Εικ.1 Η περιοχή Massif Central στη Γαλλία.

Πρόκειται για την κύρια γαλακτοπαραγωγό φυλή προβάτων της Γαλλίας και ταυτόχρονα την πολυπληθέστερη της χώρας αφού απαριθμεί κοντά στις 900000 πρόβατα. Στη δημιουργία της έχουν συμμετάσχει πολλές τοπικές φυλές (Camargues, Larzac, Lauraguaise κ.α.) και οι φυλές Southdown και Merinos. Είναι αναγνωρισμένη φυλή από τον 19^ο αιώνα.

Αποτελεί την πρώτη φυλή προβάτων στην οποία εφαρμόστηκε:

1. επιλογή με βάση τον έλεγχο γαλακτοπαραγωγής και οργανωμένο πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης του πληθυσμού,
2. μηχανική άμελξη (εφαρμογή από τη δεκαετία του 1920),
3. έλεγχος μικροβιακού φόρτου του παραγόμενου γάλακτος,
4. εφαρμογή της Τ.Σ. σ' όλο τον πληθυσμό των ελεγχόμενων ζώων.

Από το γάλα της φυλής παρασκευάζεται το αυθεντικό "μπλε" τυρί ροκφόρ (Roquefort) , γνωστό από το 1294.

Εικ.2 Σπηλιές ωρίμανσης του τυριού Ροκφόρ .

Το πρόβατο Λακών είναι μεγαλόσωμο. Λευκού χρωματισμού με ακέρατα και τα δύο φύλα. Η διάπλαση του σώματος είναι καθαρά εκείνη των προβάτων του γαλακτοπαραγωγού τύπου. Η εριοκάλυψη περιορίζεται στο άνω μέρος του σώματος αφήνοντας λαιμό , κοιλιά και άκρα γυμνά.

Το κεφάλι είναι μακρύ , λεπτό και με ελαφρώς κυρτό επιρρίνιο.

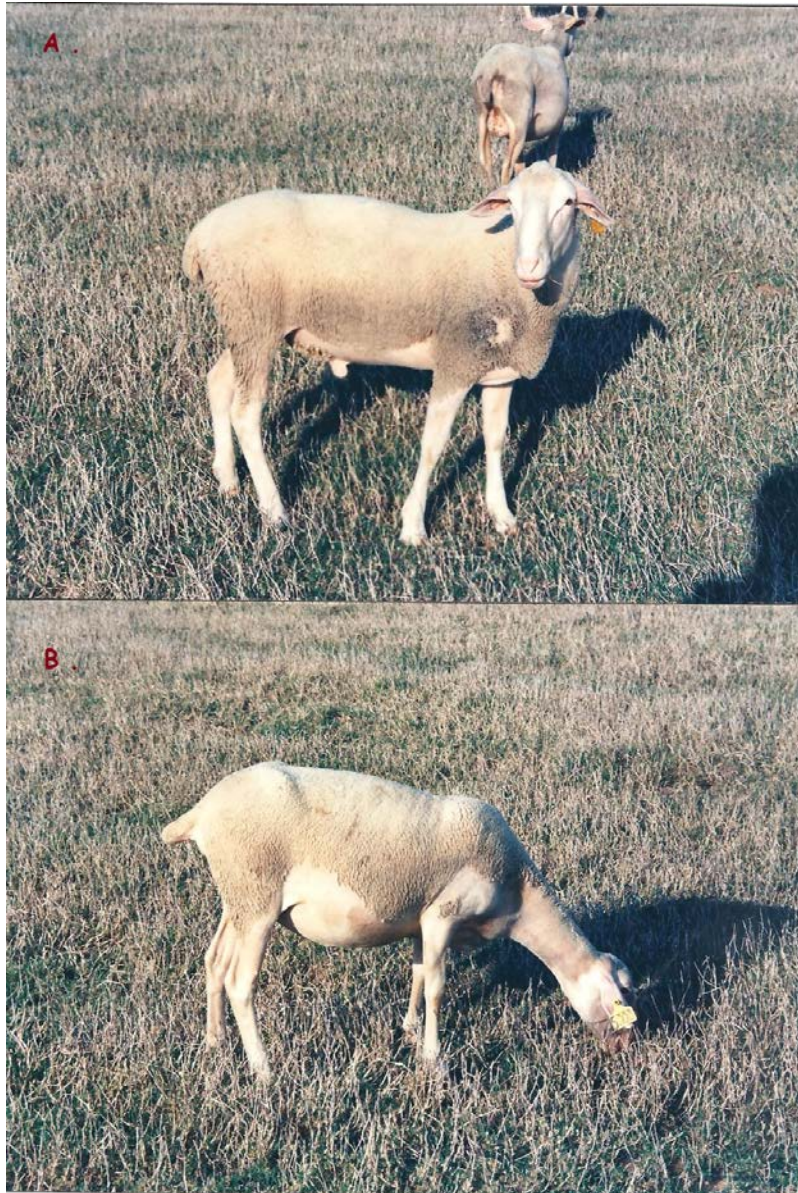
Η ουρά του είναι λεπτή και πολύ μακριά με μήκος που φθάνει ως τις φτέρνες. Γι αυτό είναι καλό να κόβεται για να διευκολύνεται το άρμεγμα και η κουρά.

Το βάρος των προβατίνων φθάνει τα 75 χλγ. και το ύψος ακρωμίου τα 70 εκ. , ενώ στα κριάρια τα 100 χλγ. και τα 75 εκ. αντίστοιχα.

Τα αρνιά στη γέννηση ζυγίζουν 4,5 χλγ. τα αρσενικά και 4,0 χλγ. τα θηλυκά. Με βάρος στον απογαλακτισμό μετά από 28 ημέρες 13 χλγ. και 12 χλγ. αντίστοιχα. Ο δείκτης πολυδυμίας είναι 1,63.

Η φυλή παρουσιάζει πρώιμη γενετήσια ωριμότητα με είσοδο στην αναπαραγωγή στους 7 μήνες για τα ζυγούρια και στους 8 μήνες για τις ζυγούρες.

Οι αποδόσεις σε μαλλί είναι μικρές. Έτσι κατά την κουρά τα κριάρια αποδίδουν 2,0 - 2,5 χλγ. μαλλιού και οι προβατίνες 0,5 - 1,4 χλγ. που κατατάσσεται στην ποιότητα C/CD.

Εικ.3 Κριάρι (Α) και προβατίνα (Β) φυλής Lacaune.

β. Αποδόσεις της φυλής στη Γαλλία

Η φυλή φημίζεται για την υψηλή της γαλακτοπαραγωγή η οποία με βάση τα γαλλικά δεδομένα είναι:

297,8 λίτρα γάλακτος ανά αρμεκτική περίοδο **166 ημερών** με **λιποπεριεκτικότητα 7,174 %** και **πρωτεϊνοπεριεκτικότητα 5,348 %**.

Σ' αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί ότι η γαλακτοπαραγωγή περιορίζεται από ποσόστωση που υπάρχει σε κάθε εκτροφή. Μιας και η ποσότητα του γάλακτος που προορίζεται για τυροκόμηση είναι συγκεκριμένη. Επίσης στην παραπάνω ποσότητα δεν συμπεριλαμβάνεται το γάλα που αρμέγεται από τις προβατίνες όταν αυτές γαλουχούν τα αρνιά τους ("αρνόγαλα") δηλαδή κατά τον πρώτο μήνα της γαλακτικής περιόδου.

Ούτε το γάλα που παράγεται μετά το τέλος Ιουνίου. Επειδή οι

Εικ.4 . Προβατίνες Lacaune σε μονάδα στη Γαλλία (Millau 2001)

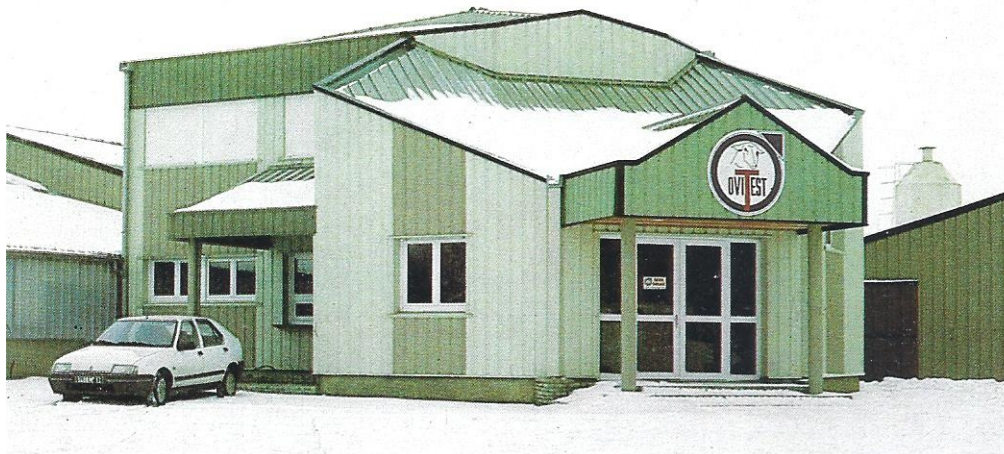
γαλακτοβιομηχανίες σταματούν να συλλέγουν γάλα. Αύτη η χρονική περίοδος συμπίπτει συνήθως με τις τελευταίες 45 - 60 ημέρες της γαλακτικής περιόδου και οι προβατίνες "στύβονται" με ημερήσια γαλακτοπαραγωγή από 0,8 έως και 1 λίτρο γάλακτος.

Η φυλή υπόκειται σε πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης το οποίο εκτελείται από δύο συνεταιριστικούς οργανισμούς (Cooperative OVI-TEST και Confederation de ROQUEFORT). Και οι δύο οργανισμοί συντονίζονται από την UPRA LACAUNE η οποία και δίνει την κατευθυντήρια γραμμή του όλου προγράμματος και είναι υπεύθυνη για την πιστοποίηση των ζώων αναπαραγωγής.

Ο μέσος όρος πληθυσμού ανά μονάδα εκτροφής του προγράμματος είναι:

395 πρόβατα εκ των οποίων 71% ενήλικα και 29% ζυγούρες.

Στο 83% των προβάτων που γεννούν έχει γίνει Τ.Σ.

Εικ.5 Οι εγκαταστάσεις της OVITEST (La Glene).

γ. Το γαλλικό πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης

Είναι πολύ ενδιαφέρον να αναφερθούμε έστω και περιληπτικά στο πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης της φυλής που εφαρμόζεται στη Γαλλία. Αυτό που πρέπει να τονιστεί είναι ότι χρηματοδότες του προγράμματος είναι οι ίδιοι οι προβατοτρόφοι με χρήματα που τους παρακρατούνται από τους συνεταιρισμούς, στους οποίους ανήκουν και οι τελευταίοι είναι και υπεύθυνοι για τη λειτουργία και διεξαγωγή της όλης προσπάθειας.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί ο αριθμός των καταγεγραμμένων ζώων είναι 900000 περίπου πρόβατα. Στο συνολικό αριθμό των οποίων γίνεται εφαρμογή Τ.Σ. Οι 170000 απ' αυτά είναι πρόβατα από εκτροφές απαλλαγμένες από ασθένειες όπως Visna - Maedi, Scrapie κτλ. και είναι αυτά από τα οποία προέρχονται τα αρνιά που θα εξαχθούν ή θα πωληθούν ως γεννήτορες. Τα ζώα αυτά αποτελούν τον πυρήνα αναπαραγωγής για τη δημιουργία και διάδοση της γενετικής βελτίωσης της φυλής. Τα υπόλοιπα ζώα περιορίζονται στη βελτίωση των αποδόσεων τους (πάντα με χρήση της Τ.Σ.) για τις ανάγκες της εκτροφής στην οποία ανήκουν.

Απ' τον πυρήνα αναπαραγωγής σε 20000 προβατίνες (οι οποίες λέγονται μητέρες κριών και έχουν ελεγχθεί για ανθεκτικότητα στη Scrapie) θα γίνει ΤΣ με έγχυση σπέρματος από elite κριάρια των σταθμών ΓΒ. Με αυτό τον τρόπο επιλέγονται 2000 περίπου αρνιά. Μετά τον απογαλακτισμό τους, στην ηλικία του 1 (ενός) μηνός συγκεντρώνονται σε σταθμούς όπου και γίνεται η περεταίρω πάχυνση, κάτω από τις ίδιες για όλα συνθήκες και η επιλογή τους.

Εικ.6 Οι εγκαταστάσεις της Onitest για τη συγκέντρωση των αρνιών.

Η επιλογή τους βασίζεται στα standards της φυλής και στους βασικούς κανόνες της εκτιμητικής. Τα αρνιά υποβάλλονται σε τακτά χρονικά διαστήματα σε σωματομετρήσεις μέχρι την ηλικία των 8 μηνών. Έτσι με συνεχείς αποκλεισμούς καταλήγουν στα κορυφαία φαινοτυπικά 550 ζυγούρια τα οποία εισέρχονται και στη διαδικασία της γενετικής δοκιμής.

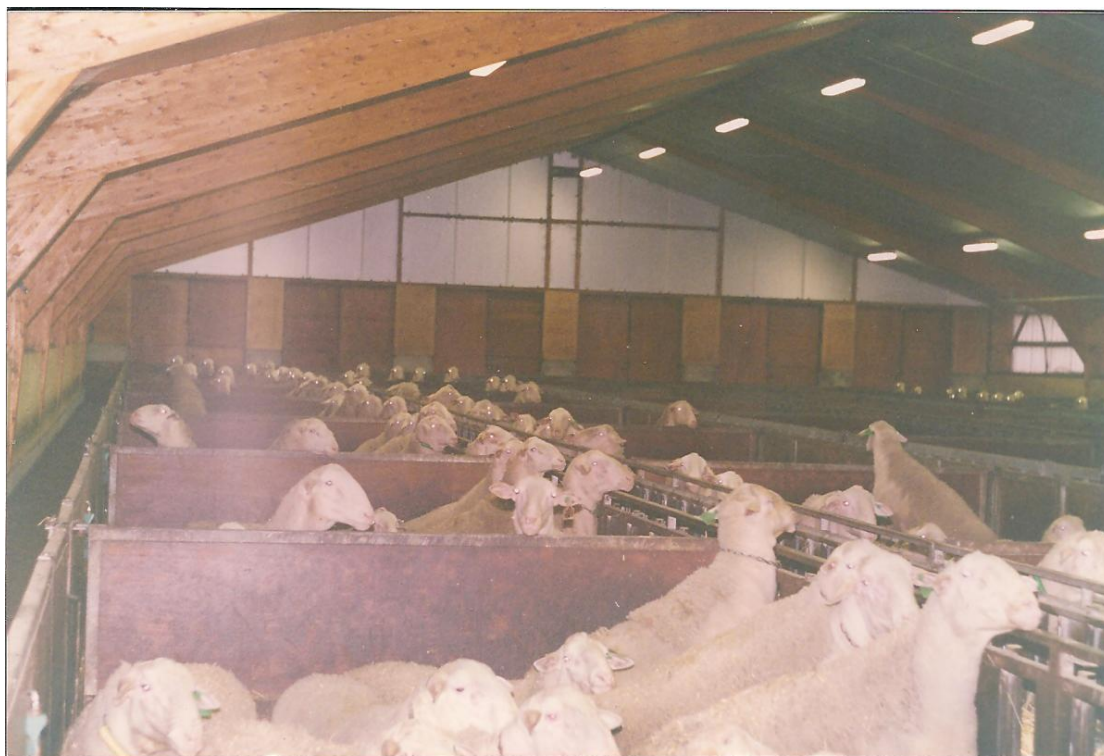

Εικ.7 Διαμέρισμα πάχυνσης αρνιών ηλικίας 60 ημερών που προορίζονται για κριοί αναπαραγωγής. (Εσωτερικό εγκαταστάσεων εικόνας 5).

Αυτά αφού εκπαιδευτούν να δίνουν σπέρμα , 100 δόσεις από το καθένα μοιράζονται σε 7 - 9 εκτροφές (για το κάθε νεαρό κριάρι). Με σκοπό να πάρουν από το καθένα 40 αρμεγόμενες κόρες το χρόνο. Αυτό γίνεται μέχρι την ηλικία των $2 \frac{1}{2}$ ετών απ' όπου μπορούν να εξαχθούν και ασφαλή συμπεράσματα για τη γενετική αξία των νεαρών κριαριών. Τα καλύτερα από αυτά θα κρατηθούν για τις ανάγκες των σταθμών ΓΒ , ενώ τα υπόλοιπα θα πωληθούν. Έτσι ο τελικός αριθμός των νεαρών κριαριών είναι 200-300 κάθε χρόνο.

Στο τέλος το σύνολο των κριών του κάθε σταθμού είναι 500 (με 3 - 5 ετήσιες δοκιμές για τον καθένα) από τους οποίους οι 100 είναι οι elite βελτιωτές κριοί.

Αξίζει να αναφερθεί ότι από το 1965 που ξεκίνησε το συγκεκριμένο πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης σ' ότι αφορά την αύξηση της γαλακτοπαραγωγής είχαμε:

Εικ.8 Τα 100 elite κριάρια του έτους 2001.

- 1965 : 83 λίτρα γάλακτος /προβατίνα σε 150 ημέρες
- 1975 : 135 λίτρα γάλακτος /προβατίνα σε 158 ημέρες
- 1985 : 189 λίτρα γάλακτος /προβατίνα σε 158 ημέρες
- 1995 : 263 λίτρα γάλακτος /προβατίνα σε 165 ημέρες
- 2005 : 283 λίτρα γάλακτος /προβατίνα σε 160 ημέρες.

Από τα παραπάνω στοιχεία μπορούμε εύκολα να διαπιστώσουμε την αποτελεσματικότητα αυτού του προγράμματος (και να παραδειγματιστούμε). Αν βέβαια στα 283 λίτρα του 2005 προστεθούν και το γάλα που θα παίρναμε αν τα ζώα αρμέγονταν τον 1^ο μήνα της γαλουχίας και τις τελευταίες 45-60 ημέρες της γαλακτικής περιόδου μια γαλακτοπαραγωγή κοντά στα 400 λίτρα δεν είναι ανέφικτη στις 230-240 ημέρες.

Στην αρχή της όλης προσπάθειας δόθηκε έμφαση στην αύξηση της γαλακτοπαραγωγής ανά προβατίνα και ανά γαλακτική περίοδο. Από το 1985 δίνεται έμφαση και στη χημική σύνθεση του γάλακτος (περιεκτικότητα σε λίπος, πρωτεΐνες, ΣΥΑΛ). Μετά το 2000 χαρακτηριστικά όπως: αμελκτικότητα, διάπλαση μαστού, ανθεκτικότητα στις μαστίτιδες (αριθμός σωματιδίων) και σε ασθένειες όπως η Scrapie περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης.

Σήμερα στόχος του προγράμματος είναι η αύξηση στα ελεγχόμενα κοπάδια κατά:

- Γαλακτοπαραγωγή: 6,4 λίτρα ανά προβατίνα ανά γαλακτική περίοδο.
- Λιποπεριεκτικότητα: 0,23 γρ. ανά λίτρο.
- Πρωτεΐνοπεριεκτικότητα: 0,19 γρ. ανά λίτρο.

Εικ.9. Θηλυκά αρνιά που προορίζονται για εξαγωγή (Γαλλία 2001).

B. Η εισαγωγή της φυλής Lacaune στην Ελλάδα

Η φυλή εισήχθη για πρώτη φορά στη χώρα μας κατά το έτος 1993. Εισαγωγέας ήταν η εταιρεία < ΕΥΡΩΠΟΙΣΜΗΝ >. Η οποία προσπαθούσε να βρει ένα πρόβατο που να μπορεί να προσαρμοστεί στη χώρα μας και να έχει και υψηλές αποδόσεις. Ώστε να μπορεί να πουλά τα παράγωγα ως ζώα αναπαραγωγής.

Το 1995 εισήχθη από την εταιρεία ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. ένα κοπάδι αρνάδων Λακών (150 αρνάδες ηλικίας 4-6 μηνών) για τις ανάγκες του προβατοστασίου της. Παράλληλα έστειλε και στελέχη της στη Γαλλία για εκπαίδευση στο τρόπο εκτροφής στη κοιτίδα της φυλής.

Από το 1996 και μετά και αφού η ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. διέθετε αρσενικά αρνιά στους παραγωγούς που συνεργάζονταν μαζί της. Πολλοί απ' αυτούς βλέποντας την υψηλή γαλακτοπαραγωγή και την προσαρμοστικότητά τους άρχισαν και αυτοί με τη σειρά τους και τη βοήθεια ζωεμπόρων να εισάγουν ζώα από τη Γαλλία.

Εδώ όμως έγινε και το μεγάλο λάθος στην εισαγωγή της φυλής στη χώρα μας. Μιας και λόγω επιτήδειων και απατεώνων εμπόρων εισήχθησαν αρνάδες Λακών όχι από τον επίσημο φορέα της Γαλλίας την UPRA LACAUNE αλλά από άλλους φορείς. Οι οποίοι εξήγαγαν ζώα που προορίζονταν για σφαγή και ήταν συνήθως μιγάδες της φυλής με κριάρι της Lacaune Viande που είναι φυλή κρεοπαραγωγής. Με συνέπεια να μην έχουν τις αποδόσεις για τις οποίες αγοράστηκαν. Με αποτέλεσμα να κατηγορηθεί αρνητικά η φυλή αλλά το χειρότερο να ζημιωθούν οι αγοραστές κτηνοτρόφοι.

Απ' την άλλη οι παραγωγοί-εκτροφείς της φυλής Χίου επωφελούμενοι από το θέμα της ελληνικότητας της φέτας, αναλώθηκαν στο να προσπαθούν να αποδείξουν και με τη βοήθεια συναδέλφων μας (ζωοτεχνών - κτηνιάτρων), ότι από το γάλα της Λακών δεν μπορεί να παραχθεί το συγκεκριμένο τυρί. Πολεμώντας πίσωπλάτα τη φυλή αλλά στην ουσία προκαλώντας τεράστιο πρόβλημα στους εκτροφείς προβάτων Λακών. Αντί να ασχοληθούν στη πράξη με τη γενετική βελτίωση του πιο γαλακτοπαραγωγικού ελληνικού προβάτου, ώστε να μπορέσουμε να δείξουμε και εμείς ένα πρόβατο με συγκεκριμένα φαινοτυπικά και γονοτυπικά χαρακτηριστικά και να μπορέσουμε να το εξάγουμε, κάποια στιγμή, ως βελτιωτή σε χώρες της ΕΕ και όλου του κόσμου.

Αυτή τη στιγμή υπάρχουν μονάδες που εκτρέφουν πρόβατα Λακών είτε σε αμιγείς εκτροφές, είτε σε εκτροφές με μιγάδες από κριάρια της φυλής.

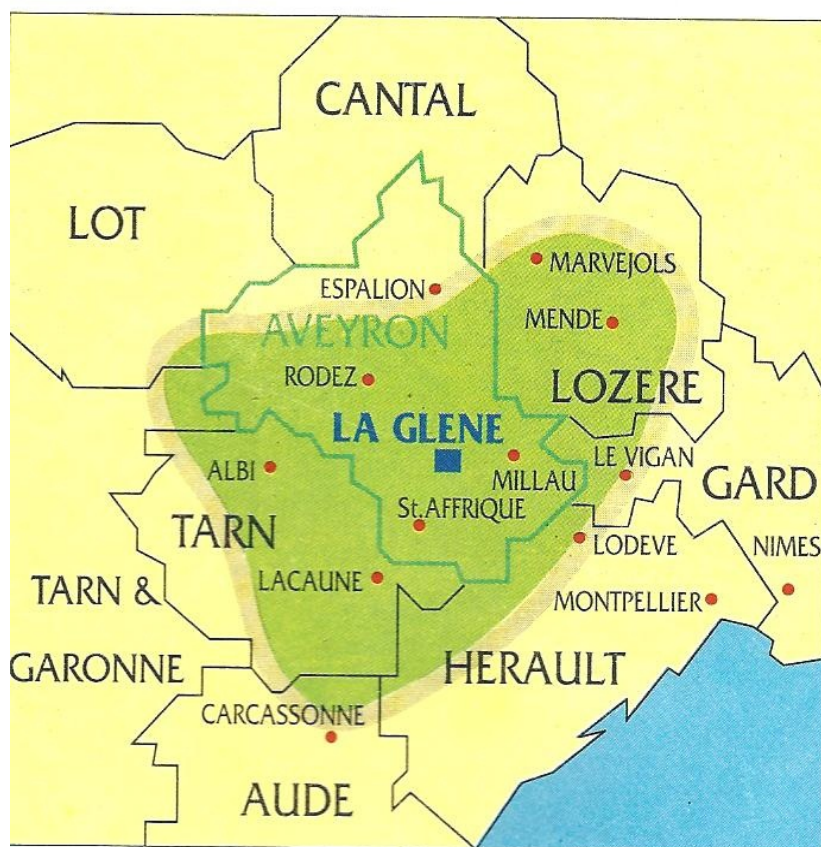
Από την εμπειρία μου μπορώ να πω με σιγουριά ότι το Λακών προσαρμόστηκε πολύ καλά στο περιβάλλον της χώρας μας. Δίνοντας αν

εκτραφεί σωστά (και εφόσον τα ζώα είναι παράγωγα του γενετικού προγράμματος της Γαλλίας):

- Περίοδος αρμέγματος: 210 ημέρες
- Γαλακτοπαραγωγή: 320 λίτρα
- Λιποπεριεκτικότητα: 7,2-7,5 %
- Πρωτεΐνοπεριεκτικότητα: 5,03-5,10 %.

Όπου χρησιμοποιήθηκαν κριάρια Lacaune βελτίωσαν στα παραγόμενα αρνιά την ποιότητα και την απόδοση σφαγίου (ειδικά σε φυλές όπως η Σερρών και η Καραγκούνικη). Αλλά κυρίως την ποσότητα και τη χημική σύνθεση του παραγόμενου γάλακτος από τις θυγατέρες τους. Τα τελευταία βέβαια είναι και τα ζητούμενα από τους Έλληνες προβατοτρόφους.

Περισσότερα σε ότι αφορά τις αποδόσεις της φυλής στην χώρα μας θα αναφερθούν παρακάτω. Όπου υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία από αμιγείς εκτροφές σε διαφορετικές περιοχές της Ελλάδας.

Εικ. 10 Η περιοχή καταγωγής της φυλής Lacaune στη Ν. Γαλλία.

Γ. Αμιγείς ελληνικές εκτροφές της φυλής Lacaune

1. Η προβατοτροφική εκμετάλλευση της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.

Εικ.11 Η προβατοτροφική εκμετάλλευση της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.

Το 1994 πήρε σάρκα και οστά η δημιουργία μιας πρότυπης και πρωτότυπης προβατοτροφικής μονάδας η οποία αποτελούσε το όνειρο του διευθύνοντα συμβούλου και ιδρυτή της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. κου Κωνσταντίνου Χατζάκου.

Κάτω λοιπόν από τις οδηγίες του τμήματος ζωοτεχνίας της Κτηνιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. και συγκεκριμένα των καθηγητών κ.κ. Ζυγογιάννη και Κατσαούνη ξεκίνησε η εφαρμογή αυτού του σχεδίου.

Σε μια έκταση 108 στρεμμάτων εκ των οποίων στα 12 βρισκόταν όλα τα κτίρια της μονάδας ενώ τα υπόλοιπα 96 στρέμματα αποτελούσαν τον τεχνητό λειμώνα της μονάδας.

Η λειτουργία του προβατοστασίου ξεκίνησε τον Απρίλιο του 1995.

Τα πρόβατα που αποτελούσαν τον πληθυσμό της μονάδας ανήκαν σε δύο φυλές.

Η πρώτη φυλή που προτιμήθηκε ήταν η ελληνική φυλή πεδινού τύπου: η **καραγκούνικη**.

Τα κριτήρια για την επιλογή της ήταν:

- i. είναι μια από τις καλύτερες αν όχι η καλύτερη ελληνική φυλή προβάτων,
- ii. πρόκειται για ένα πολύ ανθεκτικό πρόβατο,
- iii. η γαλακτοπαραγωγή του είναι αρκετά υψηλή ειδικά όταν εκτρέφεται κατά το ημιεντατικό σύστημα εκτροφής,
- iv. η σύνθεση του παραγόμενου γάλακτος είναι πολύ πλούσια σε λιπαρά και πρωτεΐνες,
- v. η μορφολογία του μαστού του είναι πολύ καλή για μηχανική άμελξη,
- vi. τα αποδιδόμενα από τα αρνιά σφάγια κρίνονται ως πολύ καλά.

Η δεύτερη φυλή που επιλέχθηκε ήταν η φυλή **Lacaune**. Οι λόγοι ήταν:

- i. η υψηλή γαλακτοπαραγωγή της,
- ii. η πλούσια σύνθεση του γάλακτος που παράγει,
- iii. η πολύ καλή μορφολογία μαστού,
- iv. η δυνατότητα αυτής της φυλής να προσαρμόζεται σε μεγάλο εύρος γεωγραφικού μήκους και πλάτους,
- v. τα πρόβατα της φυλής στη Γαλλία εκτρέφονται εντατικά αλλά και ημιεντατικά.

Έτσι αγοράστηκαν από το ΕΘΙΑΓΕ Καρδίτσας 110 αρνάδες караγκούνικης φυλής ηλικίας 4-6 μηνών και 6 αρσενικά αρνιά ηλικίας 6-8 μηνών από παραγωγούς οι εκτροφές των οποίων ελέγχονταν από το πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης της φυλής.

Ακόμη από την UPRA LACAUNE-OVITEST αγοράστηκαν 150 αρνάδες φυλής Lacaune ηλικίας 5-7 μηνών και 10 ζυγούρια ηλικίας 10 έως 11 μηνών από το κέντρο γενετικής βελτίωσης του παραπάνω αναφερόμενου συνεταιρισμού. Τόσο οι αρνάδες όσο και τα ζυγούρια συνοδεύονταν από ατομικό pedigree.

Η διατροφή βασιζόταν στη βόσκηση του τεχνητού λειμώνα (lollium perrene 5 χλγ + trīpholeum repens 180 γρ. ανά στρέμμα κατά τη σπορά). Συμπληρώνονταν με ενσίρωμα καλαμποκιού και σανό μηδικής καθώς και άχυρου σιταριού συνήθως. Αυτό σε ότι αφορά τις χονδροειδείς ζωοτροφές. Από συμπυκνωμένες ζωοτροφές χορηγούνταν ΜΣΖ σε πέλλετς με θρεπτική αξία 1 ΝΜ από πλευράς ενέργειας και από πλευράς πρωτεϊνών 130 γρ. ΠΠ ανά κιλό ΞΟ. Επίσης στη διάρκεια της ξηράς περιόδου συνήθως από τη 45^η ημέρα της κυοφορίας και μέχρι την 105^η χορηγούνταν στα ζώα καρπός κριθαριού ολόκληρος (άσπαστος).

Εικ.12 Το μίγμα συμπυκνωμένων ζωοτροφών.

Εικ.13 Η τάφρος του ενσιρώματος καλαμποκιού (σιρό).

Εικ.14 Η ποιότητα του ενσιώματος καλαμποκιού της εκμετάλλευσης ήταν πάντα άριστη.

Εικ.15 Υπόστεγο αποθήκευσης σανού μηδικής.

Εικ.16 Προβατίνες φυλής Lacaune στο τεχνητό λειμώνα της εκμετάλλευσης (115^η ημέρα κυοφορίας).

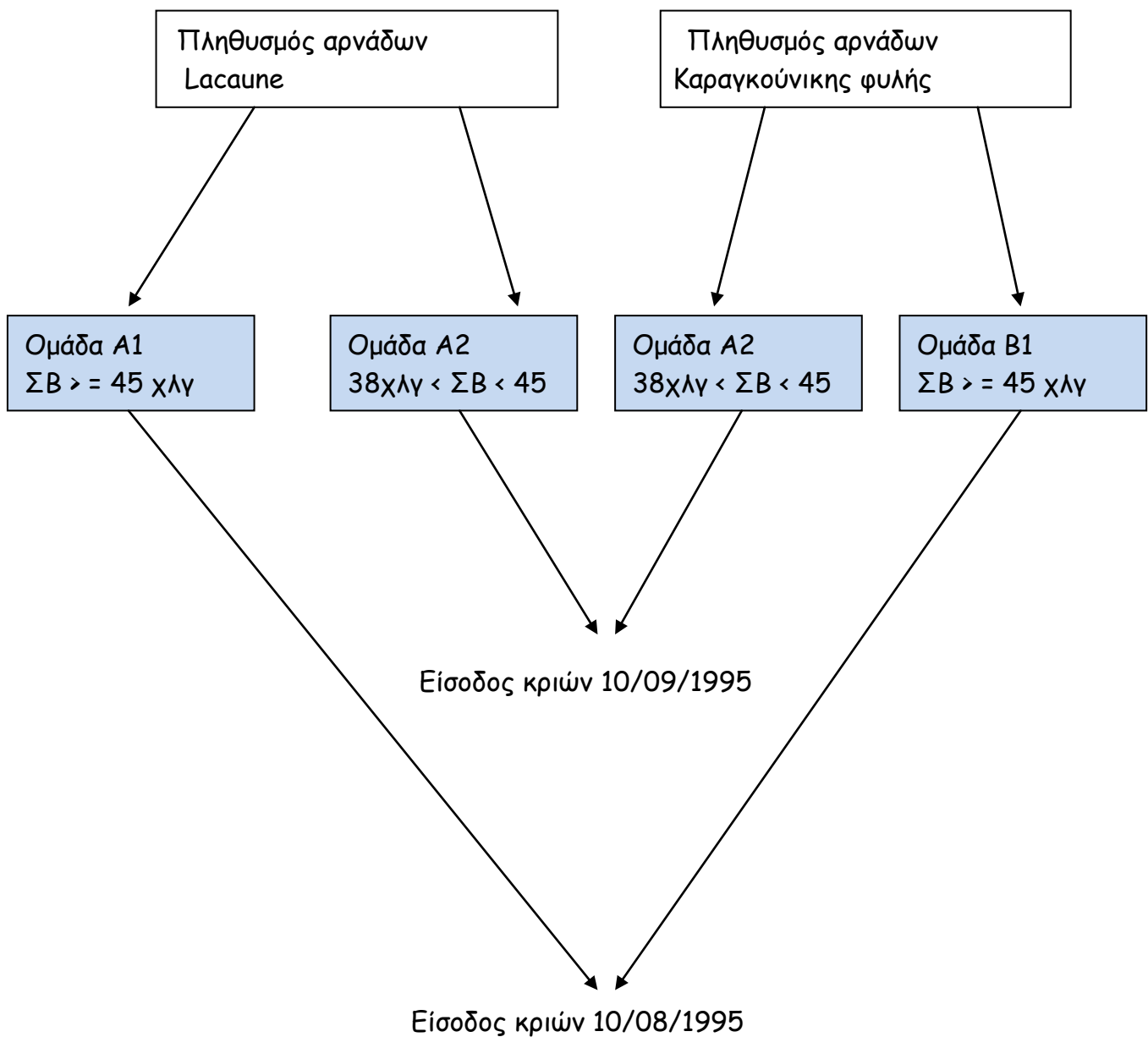

Εικ.17 Προβατίνες φυλής Lacaune στο τεχνητό λειμώνα της εκμετάλλευσης σε άλλο paddock (115^η ημέρα κυοφορίας).

α. Παραγωγικό έτος **1995 - 1996**

Στα ζώα και των δύο φύλων χορηγήθηκε το ίδιο σιτηρέσιο. Όλα τα ζώα ζυγίζονταν κάθε μήνα μέχρι το βάρος των 45 περίπου κιλών.

Έτσι στις αρχές Αυγούστου αφού ζυγίστηκαν χωρίστηκαν σε 4 ομάδες 2 για κάθε φυλή. Στη πρώτη ομάδα ήταν αυτά των οποίων το βάρος ξεπερνούσε η ήταν ίσο με 45 χιλ. και στη δεύτερη αυτά που το βάρος τους ήταν από 38-45 χιλ. Όσες αρνάδες είχαν ΣΒ κάτω από το όριο απομακρύνθηκαν από τη παράγωγή για τη συγκεκριμένη χρονιά (3 αρνάδες της караγκούνικης φυλής).

Στις δύο πρώτες ομάδες από κάθε φυλή η είσοδος των κριών πραγματοποιήθηκε στις 10/08/1995 και στις δεύτερες ομάδες ένα μήνα αργότερα. Οι οχείες ήταν ελεύθερες χωρίς ορμονική θεραπεία (συγχρονισμός οίστρου). Οι ζυγούρες της κάθε φυλής οχεύτηκαν από κριάρια της ίδιας φυλής. Η απομάκρυνση των κριών έγινε στις 20/10/1995.

Οι τοκετοί ξεκίνησαν στις αρχές Ιανουαρίου 1996.

Έτσι είχαμε για κάθε φυλή:

Φυλή	Γονιμότητα %	Πολυδυμία %	Πραγματική πολυδυμία %
Lacaune	94	126	121
Καραγκούνικο	86	119	118

Το βάρος των αρνιών στη γέννηση ήταν:

Φυλή	Μονοδυμία	Δίδυμα	Τρίδυμα *
Lacaune	4,8	3,7	3,1
Καραγκούνικο	5,1	4,0	2,9

*Τρίδυμα αρνιά γέννησαν από μια προβατίνα για κάθε φυλή.

Εικ.18 Προβατίνες με τρίδυμα αρνιά στον κλωβό τοκετού.

Η διάρκεια γαλουχίας για τα αρνιά Lacaune ήταν 28 - 35 ημέρες με μ.ο. τις 32 και για τα καραγκούνικα 38-52 ημέρες με μ.ο. τις 45.

Κατά τη διάρκεια της γαλουχίας των αρνιών οι προβατίνες αρμέγονταν 1 φορά ημερησίως. Το παραγόμενο γάλα αυτής της περιόδου δεν μετρήθηκε στη γαλακτοπαραγωγή. Από τη 10^η μέρα χορηγούνταν στα αρνιά με τη μέθοδο creep feeding ΜΣΖ σε πέλλετς. Τη 15^η ημέρα ξεκινούσε η χορήγηση άχυρου.

Εικ.19 Το σύστημα *creep feeding* σε διαμέρισμα καραγκούνικων προβάτων με τα αρνιά τους.

Από την 20^η ημέρα προσφέρονταν στα αρνιά μικρή ποσότητα σανού μηδικής πολύ καλής ποιότητας. Στις 25 ημέρες ξεκινούσε και η χορήγηση νερού. Ο απογαλακτισμός των αρνιών γινόταν με βάση τη κατανάλωση χονδροειδών και συμπυκνωμένων ζωοτροφών τουλάχιστον 300-350 γρ. ξηράς ουσίας ημερησίως ανά αρνί και την ηλικία που έπρεπε να είναι το ελάχιστο στις 30 ημέρες. Το βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό κατά φυλή ήταν:

Φυλή	Μονοδυμα	Δίδυμα	Τρίδυμα
Lacaune	14,3	13,1	12,5
Καραγκούνικο	15,4	12,8	11,9

Εικ.20. Ομάδα απογαλακτισμένων αρνιών φυλής Lacaune (ηλικίας 35 ημερών).

Η έναρξη της αρμεκτικής περιόδου έγινε στις 20/02/1996 και η λήξη της ήταν στις 15/08/1996.

Στην αρχή της αρμεκτικής περιόδου τα πρόβατα αρμέγονταν 3 φορές ημερησίως και για διάστημα 60 ημερών. Στη συνέχεια δυο φορές μέχρι και τις 15/07 , κατόπιν μια φορά μέχρι και τη λήξη της αρμεκτικής περιόδου στις 15/08. Έπειτα και για ένα μήνα τα ζώα μπήκαν στη διαδικασία διακοπής αρμέγματος ("στύψιμο"). Το παραγόμενο γάλα γαλακτομετρήθηκε μέχρι και τις 15 Αυγούστου.

Καθ' όλη τη διάρκεια της αρμεκτικής περιόδου γινόταν ατομικός έλεγχος της γαλακτοπαραγωγής των προβατινών και των δυο φυλών 1 φορά κάθε μήνα. Οι αποδόσεις των δυο φυλών σε ότι αφορά τη γαλακτοπαραγωγή και σύνθεση γάλακτος φαίνεται στο παρακάτω πίνακα:

Φυλή	Διάρκεια Γαλακτοπαραγωγής σε ημέρες	Γαλακτοπαραγωγή σε κιλά	Λίπος επί %	Πρωτεΐνες επί %
LACAUNE	165	228	6,96	5.29
Καραγκούνικο	153	161	7,15	5.38

β. Παραγωγικό έτος 1996 - 1997

Τη χρονιά αυτή έγινε αγορά από τη Γαλλία ακόμη 50 αρνάδων Lacaune και 3 νεαρών κριαριών. Και αυτά τα ζώα τηρούσαν τις ίδιες προδιαγραφές με τα ζώα της πρώτης εισαγωγής . Αυτά μαζί με τη προσθήκη των θηλυκών αρνιών που διατηρήθηκαν στη μονάδα αύξησαν τον αριθμό των ζώων σε 380 θηλυκά. Η διατροφή βασίστηκε στο ίδιο μοτίβο με αυτό της πρώτης χρονιάς. Κάτι που συνεχίστηκε σε όλα τα χρόνια λειτουργίας της μονάδας.

Στα ενήλικα πρόβατα έγινε συγχρονισμός του οίστρου με τη χρήση ενδοκολπικών σπόγγων όπως και σε αυτά που έμειναν στείρα την προηγούμενη παραγωγική περίοδο.

Ο συγχρονισμός γινόταν σε ομάδες των 50 ζώων με διαφορά του ενός από τον άλλο 15-17 ημέρες. Έτσι ώστε οι προβατίνες που παρουσίαζαν επιστροφή στον οίστρο να γεννούσαν με την επόμενη ομάδα.

Στη πρώτη ομάδα έγινε εισαγωγή των σπόγγων στις 15/07/96 και απαρτιζόταν από τα ζώα που έμειναν στείρα τη προηγούμενη χρονιά καθώς και από τα ζώα με τη χαμηλότερη γαλακτοπαραγωγή. Οι ομάδες συνέχιζαν να διαμορφώνονται αναλόγως της γαλακτοπαραγωγής των προβατινών που θα τις απάρτιζαν. Με τα πιο παραγωγικά ζώα να μένουν προς το τέλος της διαδικασίας. Η οριστική έξοδος των κριών πραγματοποιήθηκε στις 20/10 ημερομηνία που σήμαινε και τη λήξη των οχειών στη μονάδα. Ο πρώτος τοκετός πραγματοποιήθηκε στις 10/12/1996.

Τα παραγωγικά στοιχεία για κάθε φυλή ήταν:

Φυλή	Γονιμότητα %	Πολυδυμία %	Πραγματική πολυδυμία %
Lacaune	97	158	153
Καραγκούνικο	95	149	148

Το βάρος των αρνιών στη γέννηση ήταν:

Φυλή	Μονοδυμία	Δίδυμα	Τρίδυμα
Lacaune	4,9	3,8	2,9
Καραγκούνικο	5,3	4,2	3,1

Η διάρκεια γαλουχίας στα αρνιά ήταν 30 ημέρες κατά μ.ο. για τα Lacaune και 42 ημέρες για τα καραγκούνικα. Κατά τη διάρκεια της γαλουχίας ακολουθήθηκε το ίδιο σύστημα όπως και τη πρώτη χρονιά με τη διαφορά ότι λόγω περισσότερης ποσότητας γάλακτος τα πρόβατα αρμέγονταν 2 φορές ημερησίως παρά την γαλουχία των αρνιών. Αυτό εφαρμόστηκε περισσότερο στα Lacaune. Εξαιτίας όμως αυτών αρμέγονταν και τα καραγκούνικα με αποτέλεσμα να βελτιωθούν σημαντικά οι αποδόσεις τους.

Έτσι το βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό ήταν:

Φυλή	Μονόδυμα	Δίδυμα	Τρίδυμα
Lacaune	16,3	13,5	12,2
Καραγκούνικο	15,4	12,9	12

Οι αποδόσεις των ενήλικων προβάτων σε ότι αφορά γαλακτοπαραγωγή και σύνθεση γάλακτος ήταν:

Φυλή	Διάρκεια Γαλακτοπαραγωγής σε ημέρες	Γαλακτοπαραγωγή σε κιλά	Λίπος επί %	Πρωτεΐνες επί %
LACAUNE	208	278	7,05	5,41
Καραγκούνικο	190	176	7,30	5,63

Στις 10 Αυγούστου του ίδιου έτους έγινε χωρισμός των ζυγούρων και των δυο φυλών σε δυο ομάδες. Σε αυτές που το ΣΒ τους ήταν πάνω από 45 χλγ.

και σε αυτές με ΣΒ κάτω από 45 χλγ. Στις 20 Αυγούστου τοποθετήθηκε ενδοκολπικός σπόγγος στο γκρουπ των ζυγούρων που ήταν βαρύτερες και στις 20 Σεπτεμβρίου στα υπόλοιπα. Εξαιρέθηκαν κάποια που παρά την περαιτέρω πάχυνση δεν κατάφεραν να ξεπεράσουν το βάρος των 40 χλγ. Αυτές οι ζυγούρες χρεώθηκαν ως στείρες και κρατήθηκαν ώστε να οχευτούν μαζί με τα στείρα την επόμενη χρονιά.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι αποφασίστηκε από τη διοίκηση της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. ο αριθμός των ζώων του κοπαδιού να αυξηθεί προς την κατεύθυνση της φυλής Lacaune. Κρατώντας ένα μικρό μόνο πυρήνα Καραγκούνικων προβάτων μετά από αυστηρή επιλογή. Έτσι σε όλες τις ζυγούρες, μιας και τα αρνιά θα ήταν όψιμα και προορίζονταν για σφαγή, τις οχείες θα πραγματοποιούσαν κριάρια Lacaune. Ακόμη μετά τις 20/8 κάθε χρόνου όλα τα κριάρια που θα ήταν μέσα σε πρόβατα για τυχόν επαναληπτικούς οίστρους θα ήταν μόνο της φυλής Lacaune.

Ο πρώτος τοκετός στις ζυγούρες πραγματοποιήθηκε στις 14/01/1997. Δεν κρατήθηκαν στοιχεία για τα αρνιά μιας και ήταν μιγάδες που προορίζονταν για σφαγή.

Τα παραγωγικά στοιχεία για τις ζυγούρες ήταν:

Φυλή	Γονιμότητα %	Πολυδυμία %	Πραγματική πολυδυμία %
Lacaune	88	125	121
Καραγκούνικο	86	115	113

Το βάρος των αρνιών στη γέννηση ήταν:

Φυλή	Μονόδυμα	Δίδυμα	Τρίδυμα
Lacaune	4,8	3,6	-
Καραγκούνικο	5,0	4,1	-

Στον απογαλακτισμό:

Φυλή	Μονόδυμα	Δίδυμα	Τρίδυμα
Lacaune	14,5	13	-
Καραγκούνικο	14,9	13,2	-

Η γαλακτοπαραγωγή των ζυγούρων ήταν:

Φυλή	Διάρκεια Γαλακτο-παραγωγής σε ημέρες	Γαλακτοπα-ραγωγή σε κιλά	Λίπος επί %	Πρωτεΐνες επί %
LACAUNE	148	213	6,84	5,20
Καραγκούνικο	132	147	7,23	5,40

γ. Παραγωγικό έτος 1997 - 1998

Η διατροφή των ζώων και οι χειρισμοί διαχείρισης από το συγκεκριμένο παραγωγικό έτος και καθεξής ήταν οι ίδιες μιας και ο πληθυσμός του κοπαδιού είχε φτάσει τον επιθυμητό αριθμό. Έτσι ο πρώτος συγχρονισμός οίστρου γινόταν κάθε χρόνο στις 15/06 και η ομάδα αυτή αποτελούνταν από τα στείρα και από τα πρόβατα που για κάποιο άλλο λόγο είχαν χαμηλή γαλακτοπαραγωγή (όχι λόγο γονότυπου). Από τη τοποθέτηση του πρώτου ενδοκολπικού σπόγγου και μετά οι ομάδες διαμορφώνονταν με πρωταρχικό κριτήριο την ημερομηνία τοκετού και τη γαλακτοπαραγωγή ως δεύτερο.

Αυτή ήταν και η χρόνια στην οποία ξεκίνησε και η απομάκρυνση προβάτων Lacaune των οποίων η γαλακτοπαραγωγή ήταν μικρότερη του μέσου όρου της μονάδας σε ποσοστό 20% ετησίως. Ακόμη όπως είπαμε από το προηγούμενο παραγωγικό έτος οι ζυγούρες οχεύονταν όλες από κριάρια Lacaune έτσι τα στοιχεία που συλλέγονταν είχαν να κάνουν μόνο με γονιμότητα , πολυδυμία , γαλακτοπαραγωγή για τα πρωτόγεννα.

Ακόμη για πρώτη φορά κρατηθήκαν 20 μιγάδες αρνάδες (50% Καραγκούνικο + 50% Lacaune) για να μετρηθούν τα παραγωγικά τους στοιχεία.

Έτσι για τα πρόβατα είχαμε:

Φυλή	Γονιμότητα %	Πολυδυμία %	Πραγματική πολυδυμία %
Lacaune	94	161	154
Καραγκούνικο	96	150	146

Το βάρος των αρνιών στη γέννηση ήταν:

Φυλή	Μονόδυμα	Δίδυμα	Τρίδυμα
Lacaune	5,1	4,0	3,0
Καραγκούνικο	5,3	4,3	3,1

Το βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό ήταν:

Φυλή	Μονόδυμα	Δίδυμα	Τρίδυμα
Lacaune	15,9	13,4	12
Καραγκούνικο	15,7	13,3	12

Η γαλακτοπαραγωγή και η σύνθεση του γάλακτος κατά φυλή ήταν:

Φυλή	Διάρκεια Γαλακτοπαραγωγής σε ημέρες	Γαλακτοπαραγωγή σε κιλά	Λίπος επί %	Πρωτεΐνες επί %
LACAUNE	235	312	7,12	5,40
Καραγκούνικο	217	210	7,30	5,57

Τα παραγωγικά στοιχεία για τις ζυγούρες ήταν:

Φυλή	Γονιμότητα %	Πολυδυμια %	Πραγματική πολυδυμια %
Lacaune	90	125	121
Καραγκούνικο	85	115	113

Η γαλακτοπαραγωγή και η σύνθεση του γάλακτος κατά φυλή στις ζυγούρες ήταν:

Φυλή	Διάρκεια Γαλακτοπαραγωγής σε ημέρες	Γαλακτοπαραγωγή σε κιλά	Λίπος επί %	Πρωτεΐνες επί %
LACAUNE	150	210	6,90	5,20
Καραγκούνικο	150	172	7,31	5,34

Εικ.21 Το πρώτο αρμεκτικό συγκρότημα της εκμετάλλευσης. Παλινδρομικό 24 (2 Χ12) θέσεων (1 : 2) με φιάλες γαλακτομέτρησης.

Εικ.22 Η αίθουσα γάλακτος του αρμεκτηρίου.

δ. Παραγωγικό έτος 1998 - 1999

Επειδή ο αριθμός των ζώων είχε αυξηθεί σημαντικά (400 ενήλικα και 100-120 ζυγούρες). Αποφασίστηκε η αλλαγή του αρμεκτικού συγκροτήματος. Έτσι πριν την έναρξη των τοκετών το 2 Χ 12 παλινδρομικό αρμεκτήριο αντικαταστάθηκε από ένα περιστρεφόμενο 24 θέσεων της ίδιας εταιρείας. Το κακό στην αλλαγή αυτή ήταν ότι το σύστημα ατομικής γαλακτομέτρησης του προηγούμενου αρμεκτικού συγκροτήματος δεν μπορούσε να τοποθετηθεί στο καινούργιο. Η τοποθέτηση εκείνη την εποχή ηλεκτρονικού συστήματος γαλακτομέτρησης κρίθηκε ασύμφορη. Ο τρόπος μέτρησης της γαλακτοπαραγωγής δεν ήταν πλέον ατομικός όπως πριν. Αλλά μετά τον απογαλακτισμό τα πρόβατα ομαδοποιούνταν κατά φυλή και το γάλα της κάθε φυλής ζυγιζόταν ξεχωριστά. Στο τέλος ξέραμε σίγουρα τις ημέρες γαλακτοπαραγωγής κάθε ζώου αλλά ο μ.ο. της ποσότητας έβγαινε με διαίρεση του συνολικού γάλακτος ανά φυλή με τον αριθμό των αρμεγομένων ζώων. Η ανάλυση της σύνθεσης του γάλακτος γινόταν όπως πάντα με εβδομαδιαία δείγματα (πρωί και απόγευμα) γάλακτος από το συνολικό γάλα κάθε φυλής και αναγωγή στη συνολική ποσότητα. Ακόμη από αυτή τη χρονιά σταμάτησε και η ζύγιση των αρνιών στη γέννηση και στον απογαλακτισμό αφού τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν για τρεις χρονιές ήταν αρκετά για την εξαγωγή συμπερασμάτων για την φυλή Lacaune. Αλλά και λόγω του ότι η όλη διαδικασία ζύγισης και ταυτοποίησης κτλ. απαιτούσε περισσότερα εργατικά χέρια και κρίθηκε πως δεν ήταν απαραίτητο να συνεχιστεί αφού τα συμπεράσματα είχαν βγει και η οικονομική επιβάρυνση της μονάδας ήταν αρκετά σεβαστή.

Πρόβατα:

Φυλή	Γονιμότητα %	Πολυδυμία %	Πραγματική πολυδυμία %
Lacaune	93	160	157
Καραγκούνικο	97	152	149

Η γαλακτοπαραγωγή και η σύνθεση του γάλακτος κατά φυλή ήταν:

Φυλή	Διάρκεια Γαλακτοπαραγωγής σε ημέρες	Γαλακτοπαραγωγή σε κιλά	Λίπος επί %	Πρωτεΐνες επί %
LACAUNE	236	324	7,08	5,42
Καραγκούνικο	207	214	7,30	5,61

Εικ.23 Ο τρόπος άμελξης των προβατίνων και των δύο φυλών. Είσοδος προβατίνων φυλής Lacaune στο αρμεκτηριο (επάνω αριστερά και δεξιά), Κέντρο τοποθέτηση θήλαστρων στις προβατίνες Lacaune. Κάτω αριστερά έξοδος προβατίνων Lacaune , είσοδος προβατίνων караγκούνικης φυλής. Κάτω αριστερά τοποθέτηση θήλαστρων σε προβατίνες караγκούνικης φυλής.

Ζυγούρες:

Φυλή	Γονιμότητα %	Πολυδυσμία %	Πραγματική πολυδυσμία %
Lacaune	90	125	121
Καραγκούνικο	85	115	113
50%L + 50%K	90	117	113

Η γαλακτοπαραγωγή και η σύνθεση του γάλακτος κατά φυλή στις ζυγούρες ήταν:

Φυλή	Διάρκεια Γαλακτοπαραγωγής σε ημέρες	Γαλακτοπαραγωγή σε κιλά	Λίπος επί %	Πρωτεΐνες επί %
LACAUNE	150	212	7,00	5,40
Καραγκούνικο	150	175	7,30	5,57
50%L+50%K	150	193	7,10	5,20

ε. Παραγωγικό έτος 1999 - 2000

Εικ.24 Ο τεχνητός λειμώνας της μονάδας.

Η χρονιά αυτή ήταν η πιο επιτυχημένη από πλευράς λειτουργίας της μονάδας και αυτό επειδή επιτεύχθηκε η μεγαλύτερη παράγωγή σε γάλα στο σύνολο των χρόνων λειτουργίας της. Επίσης δείκτες όπως γονιμότητας και πολυδυμίας ήταν οι καλύτεροι από κάθε άλλη χρονιά. Ακόμη για πρώτη φορά συμμετέχουν στη παραγωγή και ζώα με γονότυπο 75% Lacaune 25% καραγκούνικο ώστε να καταγραφούν οι δυνατότητες τους.

Πρόβατα:

Φυλή	Γονιμότητα %	Πολυδυμία %	Πραγματική πολυδυμία %
Lacaune	98	168	165
Καραγκούνικο	98	161	159
50%L + 50%K	99	160	159

Η γαλακτοπαραγωγή και η σύνθεση του γάλακτος κατά φυλή ήταν:

Φυλή	Διάρκεια Γαλακτοπαραγωγής σε ημέρες	Γαλακτοπαραγωγή σε κιλά	Λίπος επί %	Πρωτεΐνες επί %
LACAUNE	248	342	7,00	5,40
Καραγκούνικο	210	238	7,30	5,60
50%L+50%K	214	245	7,10	5,47

Ζυγούρες:

Φυλή	Γονιμότητα %	Πολυδυμία %	Πραγματική πολυδυμία %
Lacaune	92	128	121
Καραγκούνικο	94	120	118
50%L + 50%K	92	122	119
75%L + 25%K	88	119	115

Η γαλακτοπαραγωγή και η σύνθεση του γάλακτος κατά φυλή στις ζύγουρες ήταν:

Φυλή	Διάρκεια Γαλακτοπαραγωγής σε ημέρες	Γαλακτοπαραγωγή σε κιλά	Λίπος επί %	Πρωτεΐνες επί %
LACAUNE	150	210	6,95	5,25
Καραγκούνικο	150	179	7,35	5,45
50%L+50%K	150	190	7,10	5,20
75%L +25%K	150	202	7.10	5,22

στ. Παραγωγικό έτος 2000 - 2001

Ο παραγωγικός αυτός χρόνος ήταν η αρχή του τέλους για το προβατοστάσιο της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. Αν και μετά από την αλλαγή της διοίκησης οι αρχικοί οιωνοί ήταν παρά πολύ καλοί δυστυχώς η έλευση νέων προσώπων οδήγησε με αργά αλλά σταθερά βήματα στη παύση λειτουργίας της μονάδας. Τα στοιχεία για αυτή τη χρονιά αφορούν μόνο τις προβατίνες έτσι:

Φυλή	Γονιμότητα %	Πολυδυμία %	Πραγματική πολυδυμία %
Lacaune	92	153	148
Καραγκούνικο	91	149	146
50%L + 50%K	94	152	150
75%L + 25%K	90	154	150

Η γαλακτοπαραγωγή και η σύνθεση του γάλακτος κατά φυλή ήταν:

Φυλή	Διάρκεια Γαλακτοπαραγωγής σε ημέρες	Γαλακτοπαραγωγή σε κιλά	Λίπος επί %	Πρωτεΐνες επί %
LACAUNE	240	350	7,08	5,42
Καραγκούνικο	210	241	7,35	5,60
50%L+50%K	248	275	7,10	5,53
75%L +25%K	230	281	7.10	5,30

ζ . Παραγωγικό έτος 2001 - 2002

Το χρόνο αυτό και συγκεκριμένα στις 15/01/2002 έπαψε και η λειτουργία του προβατοστασίου της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. Παρά τις προσπάθειες μου για τη συνέχιση της λειτουργίας του δεν επετεύχθη κάτι θετικό. Έτσι το όνειρο ενός σημαντικού ανθρώπου για την ελληνική προβατοτροφία , μιας και η μονάδα αυτή αποτέλεσε πιλότο για την ίδρυση πολλών άλλων έπαψε να υπάρχει οριστικά. Ίσως τώρα οι υπεύθυνοι για την όλη κατάσταση , να απολαμβάνουν το έργο τους , βλέποντας , τους χώρους του άλλοτε προβατοστασίου που διαφήμιζε το όνομα της εταιρείας σε όλη την Ελλάδα να έχουν μετατραπεί σε αποθήκες.

Το σύστημα εκτροφής στο προβατοστάσιο της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. ήταν εντατικό. Βέβαια βασιστήκαμε στη διατροφή των ζώων στις γνώσεις μας και σε πράγματα που εφαρμόζονταν σε πρόβατα ελληνικών φυλών. Η διατροφή και η διαχείριση των Γάλλων στη φυλή είναι εντελώς διαφορετική.

Πάντως εφαρμόστηκαν μέθοδοι οι οποίες ήταν πρωτοπόρες για την εποχή τους. Όπως η απομόνωση της κάθε προβατίνας με δίδυμα για 24 ώρες σε κλωβό τοκετού ή η τεχνητή γαλουχία των δίδυμων αρνιών κάποιων ομάδων προβατινών και η άμελξη τους ενώ γαλουχούσαν αρνιά 1 ή και 2 φορές ημερησίως. Η είσοδος στην εντατική εκτροφή τεχνητού λειμώνα και ενσιρώματος καλαμποκιού. Όλα αυτά βοήθησαν πιστεύω τους προβατοτρόφους της περιοχής αλλά και της Ελλάδας γενικότερα να δουν την προβατοτροφία με άλλο βλέμμα. Να γίνει πιστευτό πως η απασχόληση με τα πρόβατα μπορεί να γίνει επιχείρηση και ότι δεν είναι εργασία για τους αποτυχημένους της ζωής. Αυτός ήταν και ο σκοπός της ίδρυσης αυτής τη μονάδας. Έτσι μπορούμε να πούμε ότι σε ένα βαθμό εκπληρώθηκε μέρος του ονείρου του ιδρυτή της (Κος Χατζάκος).

Εικ.25 Ατομικοί κλωβοί τοκετού .

Εικ.26 Χώρος τεχνητής γαλουχίας.

Εικ.27 Προγραμματισμένες συζεύξεις σε Lacaune και караγκούνικα πρόβατα.

Εικ.27 Αριστερά πορεία των ζώων σε σύντριμμα που βρισκόταν στη βόρεια και ανατολική πλευρά των στάβλων για να περιορίζεται η αύξηση του μήκους των χηλών τους και δεξιά διέλευση τους από ποδολούτρα με διάλυμα $ZnSO_4$.

Εικ.28 Αριστερά ο θάλαμος τεχνητής γαλουχίας δεξιά το γραφείο του προϊσταμένου και το αρμεκτήριο με τις αποθήκες συμπυκνωμένων ζωοτροφών.

2. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Κουλερίδη Φίλιππου

Έδρα της μονάδας είναι το Πλατύ Ημαθίας και η λειτουργία της ξεκίνησε το 1998. Η αγορά των πρώτων ζώων Lacaupe έγινε από την ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. Το σύστημα εκτροφής που ακολουθείται είναι ημiekτατικό. Η διατροφή των ζώων στηρίζεται στη βόσκηση των φυσικών λιβαδιών της περιοχής καθώς και των καλλιεργειών μετά τη συγκομιδή των προϊόντων. Τους μήνες του χειμώνα μόνο δίνεται συμπληρωματικά σανός μηδικής (έως 0,7 χλγ.) , άχυρο και έτοιμο ΜΣΖ σε πέλλετες (0,300 χλγ.- Ζωοτροφές Δέδες Γεώργιος - Πλατύ Ημαθίας) μέχρι τον απογαλακτισμό των αρνιών. Κατά τη διάρκεια της γαλουχίας των αρνιών τους χορηγείται με το σύστημα creep feeding ΜΣΖ. Από τον απογαλακτισμό των αρνιών και μετά στα πρόβατα χορηγείται η ίδια ποσότητα ΜΣΖ και το σιτηρέσιο συμπληρώνεται με βόσκηση και άχυρο ad lib.

Εικ.29 Το υπόστεγο στέγασης των ζώων .

Μόνο όταν ο καιρός δεν επιτρέπει την έξοδο στη βοσκή δίνεται συμπληρωματικά στα ζώα μικρή ποσότητα σανού μηδικής και μόνο στα αρμεγόμενα.

Εικ.30 Το εσωτερικό του υπόστεγου στέγασης των ζώων .

Τα παραγωγικά στοιχεία της εκτροφής είναι:

Αριθμός ζώων:..... 135
 Φυλή:.....Lacaune.

Σύνθεση κοπαδιού:

Θηλυκά (ενήλικα): 100
 Αρσενικά :..... 5
 Ζώα αντικατάστασης (ζυγούρες):..... 30
 Αρμεγόμενα (μαχ):..... 94

Τρόπος άμελξης: Μηχανικό άρμεγμα με αυτοσχέδιο αρμεκτήριο 12 θέσεων με κάδους.

Στοιχεία αναπαραγωγής:

Φυσική οχεία.

Ποσοστό γονιμότητας:..... 94%
 Συντελεστής πολυδυμίας:..... 1,55
 Συντελεστής πραγματικής πολυδυμίας:..... 1,48

Βάρος αρνιών στη γέννηση*:..... 4,5 χιλγ.

Βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό*:.....13 - 14 χλγ.

Φυσική Γαλουχία.

Διάρκεια γαλουχίας:..... 30 ημέρες

Ηλικία εισόδου των αρνάδων στην αναπαραγωγή:..... 10 - 12 μηνών

Ηλικία εισόδου κριών στην αναπαραγωγή:..... 9 μηνών

Ηλικία απομάκρυνσης των προβατίνων από την παραγωγή: μέχρι το θάνατο τους από φυσικά ή όχι αίτια.

Στοιχεία γαλακτοπαραγωγής:

Γαλακτοπαραγωγή/προβατίνα μ.ο.: 270 χλγ.

Διάρκεια αρμεκτικής περιόδου μ.ο.: 250 περίπου ημέρες

Σύνθεση γάλακτος: 7,62 λίπος - 5,56 πρωτεΐνες.

Εικ.31 Το αρμεκτήριο της εκμετάλλευσης.

3. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Παπαμαρίνου Πέτρου

Έδρα της μονάδας είναι η Προσοτσάνη Δράμας. Πρόκειται για οικογενειακή επιχείρηση με την επωνυμία ΒΙΟΦΑΡΜ. Η μονάδα ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1999 φέρνοντας ένα κοπάδι 150 αρνάδων Lacaune από τη Γαλλία. Τα ζώα συνοδεύονταν από ατομικό pedigree. Στην εκτροφή εφαρμόζεται τεχνητή γαλουχία. Τα αρνιά απομακρύνονται από τις μητέρες μόλις γεννηθούν. Το πρωτόγαλα τους χορηγείται σε θήλαστρο και η ποσότητα που τους δίνεται είναι ίση με το 10% του βάρους τους τουλάχιστον, στις 24 πρώτες ώρες της ζωής τους. Τα πρόβατα παραμένουν κλεισμένα όλο το χρόνο στις σταβλικές

εγκαταστάσεις. Οι οποίες διαθέτουν μικρό χώρο αυλισμού για το κάθε διαμέρισμα. Το σύστημα εκτροφής είναι εντατικό.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το σύστημα διατροφής των ζώων. Αυτό βασίζεται στη καινούργια τεχνολογία υδροπονίας με το φυτό κριθαριού. Η μονάδα διαθέτει κλιβάνους παραγωγής φύτρου μέχρι και 1500 χιλ. ημερησίως το οποίο και χορηγείται στα ζώα σε μέγιστη ποσότητα 4 χιλ./ζώο/ημέρα. Το σιτηρέσιο συμπληρώνεται με μικρή ποσότητα σανού μηδικής, κριθαριού και άχυρου ad lib. Κατά ομολογία του κου Παπαμαρινού ο τρόπος αυτός διατροφής τον απάλλαξε από την συλλογή και αποθήκευση τεράστιου όγκου χονδροειδών ζωοτροφών. Το φυτό είναι πολύ ελκυστικό για τα ζώα. Η γαλακτοπαραγωγή του για τη τρέχουσα αρμεκτική περίοδο είναι ανεβασμένη κατά 10%.

Δυστυχώς με εξαίρεση τις εγκαταστάσεις παραγωγής φύτρου δεν μας επιτράπηκε η είσοδος στους χώρους σταβλισμού των ζώων. Γι' αυτό και δεν υπάρχουν φωτογραφίες από το εσωτερικό παρά μόνο από την εξωτερική πλευρά των κτιρίων.

Εικ.32 Εσωτερικό του κλιβάνου παραγωγής φύτρου .

Εικ.33 Εξωτερική όψη των κτιρίων της μονάδας .

Τα παραγωγικά στοιχεία της εκτροφής είναι:

Αριθμός ζώων:..... 380
Φυλή:.....Lacaune.

Σύνθεση κοπαδιού:

Θηλυκά (ενήλικα):..... 300
Αρσενικά:..... 20
Ζώα αντικατάστασης (ζυγούρες):..... 60

Αρμεγόμενα (max):..... 290

Τρόπος αμελξης: Μηχανικό άρμεγμα. Παλινδρομικό αρμεκτικό συγκρότημα De Laval 72 θέσεων.

Στοιχεία αναπαραγωγής:

Συγχρονισμός οίστρου με ενδοκολπικούς σπόγγους.

Ποσοστό γονιμότητας:..... 97%
Συντελεστής πολυδυμίας:..... 1,70
Συντελεστής πραγματικής πολυδυμίας:..... 1,65

Βάρος αρνιών στη γέννηση*:..... 3,5 - 5,1 χλγ.
Βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό*:..... 16 - 21 χλγ.

Φυσική Γαλουχία.

Διάρκεια γαλουχίας:..... 45 ημέρες τα αρσενικά - 55 ημέρες τα θηλυκά
Ηλικία εισόδου των αρνάδων στην αναπαραγωγή:..... 7 - 8 μηνών
Ηλικία εισόδου κριών στην αναπαραγωγή:..... 7 - 8 μηνών
Ηλικία απομάκρυνσης των προβατίνων από την παραγωγή: 8 έτη.

Στοιχεία γαλακτοπαραγωγής:

Γαλακτοπαραγωγή/προβατίνα μ.ο.: 310 χλγ.
Διάρκεια αρμεκτικής περιόδου μ.ο.: 215 περίπου ημέρες .
Σύνθεση γάλακτος: 6,8 λίπος - 5,27 πρωτεΐνες

4. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Αφών Μποτσιόδη

Η μονάδα βρίσκεται στα Κουφάλια Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για προβατοτροφική εκμετάλλευση η οποία μεταβιβάζεται από πατέρα σε γιο ή γιους. Έτσι η ίδρυση της χάνεται στο βάθος χρόνου μιας και ο προπάππος των σημερινών ιδιοκτητών ήταν και αυτός προβατοτρόφος. Σήμερα στα Κουφάλια είναι οι πρώτοι σε αριθμό ζώων και παραγωγή γάλακτος. Η μονάδα είχε μιγάδες της φυλής Χίου με ελληνικές φυλές καθώς και μιγάδες της φυλής Φρίζιαν. Τα πρώτα ζώα Lacaune αγοράστηκαν από τη ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. με τη διάλυση της μονάδας της το 2002. Ακόμη μια παρτίδα ζώων αγοράστηκε από τη Γαλλία (180 αρνάδες με πεντιγκρί). Οι αποδόσεις των Lacaune σε σύγκριση πάντα με των δικών τους ζώων ήταν πολύ καλύτερες ώστε πάρθηκε απόφαση να γίνει στροφή της εκτροφής προς τη φυλή. Τον περασμένο χρόνο αγοράστηκαν 10 κριάρια φυλής ASSAF. Τα οποία όχρυσαν 120 περίπου προβατίνες. Οι μιγάδες ASSAF X Lacaune έδωσαν καλές αποδόσεις. Δεν βλέπω όμως οι αδερφοί Μποτσιόδη να εντυπωσιάστηκαν και έτσι αποφάσισαν τον ερχόμενο χρόνο να προβούν σε αγορά κριαριών Lacaune από τη Γαλλία. Περιμετρικά της μονάδας υπάρχουν γύρω στα 1100 με 1200 στρέμματα φυσικών λιβαδιών και 60 στρέμματα τεχνητός λειμώνας (λόλιο + τριφύλλι έρπον). Ο τεχνητός λειμώνας βοσκιέται από τις αρνάδες αναπαραγωγής και τα πρόβατα βόσκουν στα περιμετρικά λιβάδια. Το σιτηρέσιο των ζώων συμπληρώνεται από πλευράς χονδροειδών ζωοτροφών με τριφύλλι και άχυρο και από πλευράς συμπυκνωμένων με καρπούς όπως: καλαμπόκι , σιτάρι , κριθάρι καθώς και πλακούντες: σογιάλευρο , βαμβακόπιτα , ηλιάλευρο και τέλος πίτυρα σιταριού.

Εικ.34 Η προβατοτροφική εκμετάλλευση των αφων Μποτσιόδη .

Εικ. 35α Μέρος των φυσικών λιβαδιών της εκμετάλλευσης.

Εικ. 35β Τα κτίρια σταβλισμού των ζώων.

Εικ. 36 Το εσωτερικό του αρμεκτηρίου της εκμετάλλευσης.

Τα παραγωγικά στοιχεία της εκτροφής είναι:

Αριθμός ζώων:..... 520

Φυλή(-ες):.....Lacaune - ASSAF

Σύνθεση κοπαδιού:

Θηλυκά (ενήλικα):..... 400

Αρσενικά:..... 20

Ζώα αντικατάστασης (ζυγούρες):..... 100

Αρμεγόμενα (max):..... 370

Τρόπος άμελξης: Μηχανικό άρμεγμα. Παλινδρομικό αρμεκτήριο Westfalia 48 θέσεων.

Στοιχεία αναπαραγωγής:

Φυσική οχεία. Συγχρονισμός οίστρου με ενδοκολπικούς σπόγγους ή με εμφυτεύματα μελατονίνης.

Ποσοστό γονιμότητας:..... 94%

Συντελεστής πολυδυμίας:..... 1,60

Συντελεστής πραγματικής πολυδυμίας:..... 1,52

Βάρος αρνιών στη γέννηση*:..... 3,2 - 5,3 χλγ.

Βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό*:..... 14 - 21 χλγ.

Φυσική Γαλουχία.

Διάρκεια γαλουχίας:..... 40 - 60 ημέρες (αναλόγως της τιμής σφαγίου).

Ηλικία εισόδου των αρνάδων στην αναπαραγωγή:..... 9 μηνών

Ηλικία εισόδου κριών στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών

Ηλικία απομάκρυνσης των προβατίνων από την παραγωγή: μέχρι το θάνατο τους από φυσικά ή όχι αίτια.

Στοιχεία γαλακτοπαραγωγής:

Γαλακτοπαραγωγή/προβατίνα μ.ο.: 315 χλγ.

Διάρκεια αρμεκτικής περιόδου μ.ο.: 210 περίπου ημέρες

Σύνθεση γάλακτος: 7,28 λίπος - 5,41 πρωτεΐνες

5. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Καλαϊτσίδα Αλέξανδρου

Έδρα της μονάδας είναι η Κρυόβρυση Κοζάνης. Ένα μικρό χωριό λίγα χιλιόμετρα έξω από τη Πτολεμαΐδα. Η έναρξη λειτουργίας της μονάδας έγινε πριν από 10 περίπου χρόνια. Ο κος Καλαϊτσίδης έμενε στην Αθήνα και εργαζόταν σε μια επιχείρηση. Θέλησε να επιστρέψει στη γενέτειρα του και αποφάσισε να ασχοληθεί άμα την επιστροφή του με τη προβατοτροφία. Αφού λοιπόν συνέλεξε τις πληροφορίες που ήθελε προχώρησε στην αγορά αρνάδων Lacaupe από τη Γαλλία. Το σύστημα εκτροφής είναι καθαρά εντατικό. Τα ζώα αυλίζονται σε ένα χώρο γύρω από τις σταβλικές εγκαταστάσεις. Το σιτηρέσιο έχει ως βάση το ενσίρωμα καλαμποκιού και μηδικής όπως και σανό μηδικής. Οι χονδροειδείς ζωτροφές συμπληρώνονται με σανό από λιβαδικά χόρτα και άχυρο συνήθως σιταριού. Οι συμπυκνωμένες τροφές που χορηγούνται είναι καλαμπόκι , triticale , πίτυρα , ηλιάλευρο , σογιάλευρο. Η μονάδα διαθέτει αρνιά για αναπαραγωγή θηλυκά και αρσενικά.

Εικ.37 Αρνάδες 4 μηνών της μονάδας για αναπαραγωγή .

Εντυπωσιακό είναι και το σιτηρέσιο που χορηγείται στα πρόβατα στη γαλακτοπαραγωγή για τη παραγωγή 3,2 λίτρων γάλακτος. Αυτό αποτελείται από 3,2 κιλά ενσίρωμα καλαμποκιού , 1,1 κιλά (ΞΟ) μηδική (σανός + ενσίρωμα) , 0,800 χλγ καλαμπόκι καρπός (μπορεί να περιέχει και κριθάρι ή triticale) 0,400 χλγ σογιάλευρο και 0,100 χλγ ηλιάλευρο.

Εικ.38 Προβατίνες 60 ημέρες μετά τον τοκετό με γαλακτοπαραγωγή 3.2 λίτρα την ημέρα. Εδώ στο μεσημεριανό άρμεγμα.

Εικ.39 Η γεμάτη παγολεκάνη είναι κάτι συνηθισμένο σε αυτή τη μονάδα.

Τα παραγωγικά στοιχεία της εκτροφής είναι:

Αριθμός ζώων:..... 770
Φυλή(-ες):.....Lacaune

Σύνθεση κοπαδιού:

Θηλυκά (ενήλικα): 450
Αρσενικά:..... 30
Ζώα αντικατάστασης (ζυγούρες) :..... 290
Αρμεγόμενα (max):..... 420

Τρόπος άμελξης: Μηχανικό άρμεγμα. Παλινδρομικό αρμεκτήριο Westfalia 48 θέσεων.

Στοιχεία αναπαραγωγής:

Φυσική οχεία με flushing και συγχρονισμός οίστρου με ενδοκολπικούς σπόγγους στις ζυγούρες.

Ποσοστό γονιμότητας:..... 94%
Συντελεστής πολυδυμίας:..... 1,80
Συντελεστής πραγματικής πολυδυμίας:..... 1,78

Βάρος αρνιών στη γέννηση*:..... 3-5,5 χλγ.
Βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό*:..... 14-15 χλγ.

Φυσική και Τεχνητή Γαλουχία.

Διάρκεια γαλουχίας:..... 30 ημέρες
Ηλικία εισόδου των αρνάδων στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών
(ΖΒ : 48 - 55 κιλά)
Ηλικία εισόδου κριών στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών
Ηλικία απομάκρυνσης των προβατίνων από την παραγωγή:..... 8 έτη

Στοιχεία γαλακτοπαραγωγής:

Γαλακτοπαραγωγή/προβατίνα μ.ο.: 430 χλγ.
Διάρκεια αρμεκτικής περιόδου μ.ο.: 280 περίπου ημέρες .
Σύνθεση γάλακτος: 6,87 λίπος - 5,36 πρωτεΐνες

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα πρόβατα αρμέγονται από την ημέρα τοκετού και για διάστημα 90 ημερών 3 φορές ημερησίως. Τις 30 ημέρες από αυτές

γαλουχούν και τα αρνιά τους. Όλες οι προβατίνες αφήνονται με ένα αρνί και τα υπεράριθμα γαλουχούνται τεχνητά.

Εικ. 40 Διαμέρισμα αρνίων από το θάλαμο τεχνητής γαλουχίας της μονάδας.

Οι τοκετοί πραγματοποιούνται τους μήνες Φεβρουάριο - Μάρτιο . Έτσι ώστε να αποφεύγεται ο βαρύς χειμώνας της περιοχής.

6. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Απαζίδη Δημήτρη

Η μονάδα βρίσκεται στο χωριό Ασβεστόπετρα Κοζάνης. Η λειτουργία της ξεκινά πριν από 12 περίπου χρόνια. Η αλήθεια είναι ότι ο ιδιοκτήτης της προσπάθησε παρά πολύ όλο αυτό το χρονικό διάστημα για να μπορέσει να φτάσει στο ζηλευτό επίπεδο που είναι σήμερα η εκτροφή του από πλευράς γαλακτοπαραγωγής. Τα ζώα παραμένουν σταβλισμένα όλο το χρόνο. Υπάρχουν διαθέσιμοι χώροι περιμετρικά του στάβλου ώστε τα ζώα να μπορούν κάποιες ώρες της ημέρας να αυλίζονται. Εφαρμόζεται τεχνητή γαλουχία στα υπεράριθμα αρνιά. Σε όλες τις προβατίνες αφήνεται ένα αρνί για φυσική γαλουχία και καθ' όλη τη διάρκεια της γαλουχίας (30 ημέρες) αλλά και για 90 ημέρες μετά τον τοκετό αρμέγονται 3 φορές ημερησίως. Η διατροφή βασίζεται:

Χονδροειδείς: ενσίρωμα καλαμποκιού , ενσίρωμα και σανός μηδικής , άχυρο κριθαριού και σιταριού - **συμπυκνωμένες:** καρπός καλαμποκιού , triticale , σογιάλευρο , ηλιάλευρο.

Εικ. 41 Ο θάλαμος πάχυνσης των αρνιών και αρνάδων αναπαραγωγής

Εικ. 42 Θάλαμος με τις ζυγούρες της εκμετάλλευσης.

Τα παραγωγικά στοιχεία της εκτροφής είναι:

Αριθμός ζώων:..... 1360
Φυλή(-ες):.....Lacaune

Σύνθεση κοπαδιού:

Θηλυκά (ενήλικα) : 800
Αρσενικά:..... 60
Ζώα αντικατάστασης (ζυγούρες):..... 500

Αρμεγόμενα (max):..... 750

Τρόπος άμελξης: Μηχανικό άρμεγμα . Fast exit αρμεκτήριο Fullwood 72 θέσεων.

Στοιχεία αναπαραγωγής:

Φυσική οχεία με flushing και συγχρονισμός οίστρου με ενδοκολπικούς σπόγγους στις ζυγούρες.

Ποσοστό γονιμότητας:..... 98%
Συντελεστής πολυδυμίας:..... 1,60
Συντελεστής πραγματικής πολυδυμίας:..... 1,56

Βάρος αρνιών στη γέννηση*:..... 3,5 - 4,8 χλγ.

Βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό*:..... 14 - 15 χλγ.

Φυσική και Τεχνητή Γαλουχία.

Διάρκεια γαλουχίας :..... 30 ημέρες.

Ηλικία εισόδου των αρνάδων στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών
(ZB : 48 - 55 κιλά)

Ηλικία εισόδου κριών στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών

Ηλικία απομάκρυνσης των προβατίνων από την παραγωγή:..... 7 έτη

Στοιχεία γαλακτοπαραγωγής:

Γαλακτοπαραγωγή/προβατίνα μ.ο.: 514 χλγ.

Διάρκεια αρμεκτικής περιόδου μ.ο.: 290 περίπου ημέρες

Σύνθεση γάλακτος : 6,75 λίπος - 5,34 πρωτεΐνες

Εικ.43 Διαμέρισμα αρνιών στο θάλαμο τεχνητής γαλουχίας.

Εικ.44 Το αρμεκτικό συγκρότημα της μονάδας.

7. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Καραβασίλη & Σια Ο.Ε.

Η εκτροφή ανήκει στους αδελφούς Καραβασίλη .Οι οποίοι ψάχνοντας μια λύση στο θέμα της ανεργίας των παιδιών τους αποφάσισαν να ιδρύσουν αυτή την προβατοτροφική επιχείρηση. Τα δύο ξαδέλφια πλέον είναι οι διαχειριστές της όλης προσπάθειας και δείχνουν να είναι ικανοποιημένοι. Έδρα της μονάδας είναι το χωριό Ανατολικό Κοζάνης. Τα ζώα σταβλίζονται όλο το χρόνο. Η αγορά των ζώων έγινε από τους δυο προηγούμενους παραγωγούς.

Εφαρμόζεται τεχνητή γαλουχία σε όλα τα αρνιά της εκτροφής. Έτσι και εδώ τα πρόβατα αρμέγονται για 90 ημέρες μετά το τοκετό 3 φορές ημερησίως.

Εικ.45 Διαμερίσματα αρνιών στο θάλαμο τεχνητής γαλουχίας.

Εικ.46 Διαμέρισμα με ζυγούρες σε κιοφορία.

Τα παραγωγικά στοιχεία της εκτροφής είναι:

Αριθμός ζώων:..... 1260
Φυλή(-ες):.....Lacaune

Σύνθεση κοπαδιού:

Θηλυκά (ενήλικα): 700
Αρσενικά:..... 60
Ζώα αντικατάστασης (ζυγούρες):..... 500

Αρμεγόμενα (max):..... 750

Τρόπος άμελξης: Μηχανικό άρμεγμα . Αρμεκτήριο Fullwood fast exit 48
θέσεων.

Στοιχεία αναπαραγωγής:

Φυσική οχεία με flushing με προγραμματισμένες & ομαδικές συζεύξεις και
συγχρονισμός οίστρου με ενδοκολπικούς σπόγγους στις ζυγούρες.

Ποσοστό γονιμότητας:..... 96%
Συντελεστής πολυδυμίας:..... 1,70
Συντελεστής πραγματικής πολυδυμίας:..... 1,67

Βάρος αρνιών στη γέννηση*:..... 3 - 5 χλγ.

Βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό*:..... 14 - 15 χλγ.

Τεχνητή Γαλουχία.

Διάρκεια γαλουχίας :..... 30 ημέρες.

Ηλικία εισόδου των αρνάδων στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών
(ΖΒ : 48 - 55 κιλά)

Ηλικία εισόδου κριών στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών

Ηλικία απομάκρυνσης των προβατίνων από την παραγωγή:..... 7 έτη

Στοιχεία γαλακτοπαραγωγής:

Γαλακτοπαραγωγή/προβατίνα μ.ο.: 450 χλγ.

Διάρκεια αρμεκτικής περιόδου μ.ο.: 290 περίπου ημέρες .

Σύνθεση γάλακτος : 6,90 λίπος - 5,38 πρωτεΐνες .

Εικ.47 Αρσενικά αρνιά ηλικίας 4-5 μηνών. Από τις καλύτερες σε γαλακτοπαραγωγή προβατίνες της μονάδας. Θα κρατηθούν για αναπαραγωγή.

Πρέπει να αναφερθεί ότι οι προβατοτρόφοι των παραπάνω τριών μονάδων συνεργάζονται μεταξύ τους. Τόσο στην ανταλλαγή γενετικού υλικού όσο και σε παρά πολλά αλλά θέματα με τη μορφή ενός μικρού συνεταιρισμού. Έτσι οι διαπραγματεύσεις για την πώληση του κύριου προϊόντος τους που είναι το γάλα γίνονται για τη συνολική ποσότητα και των τριών εκτροφών ώστε να επιτευχτεί η καλύτερη δυνατή τιμή πώλησης.

Ακόμη η συνεργασία επεκτείνεται και στο θέμα της καλλιέργειας των ζωοτροφών όπως και στις αγοραπωλησίες μέρους της ποσότητας των ζωοτροφών που δεν ιδιοπαράγουν.

Έτσι εξηγείται και η μεγάλη ομοιότητα στο τρόπο εκτροφής και διαχείρισης των κοπαδιών.

Και στις τρεις εκτροφές χορηγείται ολικό σιτηρέσιο και η διάθεση του γίνεται πάνω σε ταινίες.

Στόχος τους είναι η συνεχής βελτίωση των αποδόσεων των κοπαδιών τους και η συνεχής αύξηση του αριθμού των ζώων.

8. Προβατοτροφική εκμετάλλευση συνεταιρισμού "ΜΕΝΟΙΚΙΟ"

Πρόκειται για συνεταιριστική μονάδα τριών εκτροφών. Υπεύθυνος για τη λειτουργία της μονάδας είναι ο κος Μελενεκλής Βασίλειος. Ιδρύθηκε το 2008. Η εκτροφή ξεκίνησε με πρόβατα της φυλής Χίου. Δυστυχώς όμως τα πρόβατα αυτά δεν ανταποκρινόταν στις προσδοκίες του συνεταιρισμού. Έτσι αγοραστήκαν από τη Γαλλία τον αμέσως επόμενο χρόνο περίπου 500 πρόβατα Lacaune από ποιμνία των οποίων οι ιδιοκτήτες συνταξιοδοτήθηκαν. Οι εκτροφές αυτές ανήκαν στο πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης της φυλής. Το 2010 εισήχθησαν απευθείας από τη Γερμανία 250 πρόβατα της φυλής East Frisian. Τα οποία όμως δεν μπόρεσαν να προσαρμοστούν στις ελληνικές κλιματολογικές συνθήκες. Το 2012 πραγματοποιήθηκε η αγορά και 150 προβάτων φυλής ASSAF E. Τα οποία έδωσαν καλές αποδόσεις. Σήμερα έχει αποφασιστεί η στροφή στις φυλές Lacaune και ASSAF. Οι φυλές Χίου και Φρίζιαν δεν αριθμούν παρά ελάχιστα μόνο ζώα και μερικούς μιγάδες τους. Στη μονάδα υπάρχει σύστημα ηλεκτρονικής γαλακτομέτρησης άρα και έλεγχος της γαλακτοπαραγωγής. Το σιτηρέσιο είναι ολικό και χορηγείται σε ταινίες διατροφής. Το σύστημα εκτροφής είναι εντατικό.

Το παραγόμενο γάλα τυροκομείται στο τυροκομείο του συνεταιρισμού.

Τα πρόβατα έχουν στη διάθεση τους τεχνητό λειμών 80 περίπου στρεμμάτων. Στον οποίο βγαίνουν καθημερινά για 1-2 ώρες. Περισσότερο για να περπατήσουν. Η βόσκηση έρχεται σε δεύτερη μοίρα μιας και ο αριθμός των ζώων είναι μεγάλος. Οι τοκετοί πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους μιας και η μονάδα προμηθεύει με γάλα το τυροκομείο. Είναι μια από τις λίγες μονάδες στο πανελλήνιο που έχει προχωρήσει σε εξαγωγή ζώων στη Τουρκία.

Εικ.48 Πρωτόγεννες προβατίνες (μηλιόρες) μιγάδες της φυλής Χίου (μητέρα) με Lacaune (πατέρας).

Στην εκτροφή γίνεται και προσπάθεια διασταύρωσης της φυλής Lacaune με τις άλλες 3 φυλές. Οι αποδόσεις των μιγάδων ελέγχονται και έτσι σύντομα θα υπάρχουν αποτελέσματα. Δείγματα αυτής της δουλειάς φαίνονται στις εικόνες (48,49,50).

Εικ.49 Αριστερά ζυγούρες 50% L + 50% EF & Black EF , δεξιά 50% L + 50% ASSAF E. 125^η ημέρα κυοφορίας.

Εικ.50 Αριστερά ζυγούρα 50% L + 50% EF , δεξιά αρνιά ASSAF E 32 ημερών.

Εικ.51 Οι εγκαταστάσεις της εκμετάλλευσης.

Εικ.52 Προαύλιο θαλάμου τεχνητής γαλουχίας.

Εικ.53 Περιστρεφόμενο αρμεκτήριο 36 θέσεων.

Τα παραγωγικά στοιχεία της εκτροφής είναι:

Αριθμός ζώων :..... 1800
Φυλή(-ες):.....Lacaune , ASSAF E , East Frisian , Χίου

Σύνθεση κοπαδιού:

Θηλυκά (ενήλικα) : 1200
Αρσενικά:..... 100
Ζώα αντικατάστασης (ζυγούρες):..... 500

Αρμεγόμενα (max):..... 1100

Τρόπος άμελξης: Μηχανικό άρμεγμα. Αρμεκτήριο MANOVAC
περιστρεφόμενο 36 θέσεων.

Στοιχεία αναπαραγωγής:

Φυσική οχεία με flushing με προγραμματισμένες & ομαδικές συζεύξεις και
συγχρονισμός οίστρου με ενδοκολπικούς σπόγγους σε όλα τα ζώα.

Ποσοστό γονιμότητας:..... 92%
Συντελεστής πολυδυμίας:..... 1,70
Συντελεστής πραγματικής πολυδυμίας:..... 1,62

Βάρος αρνιών στη γέννηση:..... 3-5 χλγ.
Βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό:..... 12-15 χλγ.

Τεχνητή Γαλουχία.

Διάρκεια γαλουχίας:..... 30 - 42 ημέρες
Ηλικία εισόδου των αρνάδων στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών
(ΖΒ : 40 - 45 κιλά)
Ηλικία εισόδου κριών στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών
Ηλικία απομάκρυνσης των προβατίνων από την παραγωγή:..... 7 έτη

Στοιχεία γαλακτοπαραγωγής:

Γαλακτοπαραγωγή/προβατίνα μ.ο.: 338 χλγ.
Διάρκεια αρμεκτικής περιόδου μ.ο.: 237 ημέρες .
Σύνθεση γάλακτος : 7,10 λίπος - 5,36 πρωτεΐνες .

9. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Τράπκου Απόστολου

Βρίσκεται στο χωριό Κάτω Γραμματικό του νομού Πέλλας. Σε υψόμετρο 700 περίπου μέτρων. Η έναρξη λειτουργίας της μονάδας έγινε το 2003. Μέχρι τότε ο κος Τράπκος ήταν αγελαδοτρόφος (40 αγελάδες). Αλλά ο συνεχής αποκλεισμός των μικρών αγελαδοτρόφων από τις γαλακτοβιομηχανίες και οι χαμηλές τιμές πώλησης του αγελαδινού γάλακτος τον ανάγκασαν να αλλάξει κατεύθυνση εκτροφής. Τα πρόβατα αγοράστήκαν από ελληνική μονάδα (στα Κουφάλια Θεσσαλονίκης) η οποία αναγκάστηκε να σταματήσει τη λειτουργία της από εχθρική αντιμετώπιση της κύριας στη περιοχή γαλακτοβιομηχανίας στο πρόσωπο του ιδιοκτήτη της (Κωδωνάς Αντώνης). Έτσι το αρχικό ζωικό κεφάλαιο της μονάδας απαρτίστηκε από 120 πρόβατα 2 ετών και 6 κριάρια από το κέντρο γενετικής βελτίωσης της Γαλλίας. Μετά από λειτουργία 4 ετών με πολύ καλές αποδόσεις των ζώων εισήχθησαν από την ΟVITEST σε διάστημα 2 χρόνων 5 βελτιωτές σπερματοδότες κριοί. Δυστυχώς όμως η οικονομική κρίση ανάγκασε τον ιδιοκτήτη της μονάδας να πουλά το μεγαλύτερο μέρος του αριθμού των αρνιών ως ζώα αναπαραγωγής και τα οφέλη από μια τέτοια επένδυση να είναι τελικά ελάχιστα. Παρόλα αυτά όμως η μονάδα συνεχίζει τη λειτουργία της αποδίδοντας ένα ικανοποιητικό εισόδημα στον ιδιοκτήτη.

Η διατροφή στηρίζεται στη βόσκηση περιμετρικά της μονάδας και σε απόσταση από το στάβλο που φτάνει μέχρι και τα 5 ή και 7 χιλιόμετρα, φυσικών λιβαδιών που βρίσκονται σε ημιορεινή περιοχή (μέσα Μαρτίου - μέσα Νοεμβρίου). Το σιτηρέσιο συμπληρώνεται με χορήγηση καρπού κριθαριού και καλαμποκιού αλλά και σογιάλεου ειδικά στην αρχή της γαλακτικής περιόδου. Το διάστημα των τοκετών που τα ζώα παραμένουν κλεισμένα στο στάβλο χορηγείται και σανός μηδικής μέχρι και 2 χλγ. ανά ζώο και άχυρο κατά βούληση. Το σύστημα εκτροφής είναι ημιεντατικό.

Εικ.54 Εξωτερική όψη του χώρου στέγασης των ζώων.

Εικ.55 Επάνω το εσωτερικό του στάβλου κάτω το αρμεκτήριο της μονάδας.

Τα παραγωγικά στοιχεία της εκτροφής είναι :

Αριθμός ζώων:..... 180
Φυλή(-ες):.....Lacaune

Σύνθεση κοπαδιού:

Θηλυκά (ενήλικα): 120
Αρσενικά:..... 10
Ζώα αντικατάστασης (ζυγούρες):..... 50

Αρμεγόμενα (max):..... 105

Τρόπος άμελξης: Μηχανικό άρμεγμα . Αρμεκτήριο WESTFALIA
παλινδρομικό 24 θέσεων.

Στοιχεία αναπαραγωγής:

Φυσική οχεία με ομαδικές συζεύξεις.

Ποσοστό γονιμότητας:..... 92%
Συντελεστής πολυδυμίας:..... 1,60
Συντελεστής πραγματικής πολυδυμίας:..... 1,45

Βάρος αρνιών στη γέννηση*:..... 3-5 χλγ.
Βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό*:..... 14-18 χλγ.

Φυσική Γαλουχία.

Διάρκεια γαλουχίας:..... 35 - 60 ημέρες
Ηλικία εισόδου των αρνάδων στην αναπαραγωγή:..... 9-10 μηνών
Ηλικία εισόδου κριών στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών
Ηλικία απομάκρυνσης των προβατίνων από την παραγωγή:..... 9 έτη

Στοιχεία γαλακτοπαραγωγής:

Γαλακτοπαραγωγή/προβατίνα μ.ο.: 312 χλγ.
Διάρκεια αρμεκτικής περιόδου μ.ο.: 240 ημέρες .
Σύνθεση γάλακτος : 7,20 λίπος - 5,45 πρωτεΐνες .

Αυτό που παρουσιάζει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον σε αυτή την εκτροφή είναι ότι το ακολουθούμενο από τον προβατοτρόφο σύστημα είναι εντελώς ασταθές (φτάνει να αναφερθεί ότι φέτος τα πρόβατα κουρεύτηκαν μετά από δυο χρόνια που έμειναν ακούρευτα). Με απότομες αλλαγές στη διατροφή των

ζώων , συνεχείς αλλαγές στην ώρα αρμέγματος και πολύ περπάτημα των ζώων ακόμη και σε περιόδους όπως πριν τους τοκετούς ή και στην αρχή της αρμεκτικής περιόδου. Όμως παρά την όλη κατάσταση που επικρατεί και την λάθος διαχείριση του κοπαδιού οι αποδόσεις τους είναι πολύ ικανοποιητικές για τα δεδομένα διαβίωσης τους.

10. Προβατοτροφική εκμετάλλευση Παπαδημητρίου Μανώλη

Άφησα τη περιγραφή αυτής της μονάδας επίτηδες τελευταία για το λόγο ότι στις εγκαταστάσεις της εκτρέφονται οι δύο ανταγωνίστριες φυλές η Lacaune και η Χίου.

Η έδρα της μονάδας είναι στα σύνορα των νομών Πέλλας και Κιλκίς. Η λειτουργία της μονάδας ξεκίνησε πριν από 8 περίπου χρόνια με πρόβατα της φυλής Χίου. Οι αποδόσεις της φυλής σε ότι αφορά τη ποσότητα του γάλακτος ήταν πάρα πολύ καλές. Υπήρξε όμως πρόβλημα σε ότι αφορά τη σύνθεση του γάλακτος σε τέτοιο σημείο που στις αρχές της γαλακτικής περιόδου η γαλακτοβιομηχανίες αρνούσαν να το αγοράσουν. Αυτό συνέβη τα δύο πρώτα χρόνια. Η όλη κατάσταση ώθησε τον ιδιοκτήτη στην αγορά ζυγούρων φυλής Lacaune ώστε με την αλλαγή του γονότυπου να βελτιωθεί η σύνθεση του παραγόμενου γάλακτος. Έτσι και έγινε. Η σύνθεση του γάλακτος στο σύνολο της βελτιώθηκε και η εκτροφή πλέον δεν αντιμετωπίζει προβλήματα στη διάθεση του γάλακτος. Στη μονάδα κάθε φυλή εκτρέφεται σε χωριστά διαμερίσματα και έτσι είναι δυνατή η ημερήσια μέτρηση γαλακτοπαραγωγής για κάθε φυλή ξεχωριστά.

Η μονάδα έχει ιδιοπαραγόμενες χονδροειδείς και συμπυκνωμένες ζωτροφές μιας και καλλιεργούνται από τον ιδιοκτήτη κοντά στα 1000 στρέμματα.

Στα ζώα χορηγείται από πλευράς χονδροειδών ζωτροφών σανός μηδικής και άχυρο και από πλευράς συμπυκνωμένων κριθάρι , καλαμπόκι , ηλιόπιττα, βαμβακόσπορος και σογιάλευρο. Στην αρχή της γαλακτικής περιόδου χορηγείται στα πρόβατα της φυλής Χίου 1,400 χλγ ΜΣΖ και 1,500 χλγ σανός μηδικής , ενώ στα Lacaune 1,700 χλγ και 1,500 χλγ. αντίστοιχα. Ακόμα δίνεται άχυρο κατά βούληση. Με αυτό το σιτηρέσιο τα Lacaune ξεκινούν με 3 λίτρα γάλα , ενώ τα Χιώτικα με 2,5. Με αυτή την αναλογία χονδροειδών προς συμπυκνωμένες ζωτροφές δικαιολογείται και φτωχή σύνθεση του γάλακτος.

Εικ.56 Εξωτερική όψη των σταβλικών εγκαταστάσεων .

Εικ.57 Ο χώρος στέγασης των Lacaune .

Εικ.58 Το αρμεκτικό συγκρότημα της μονάδας .

Εικ.59 Επάνω ζυγούρες Lacaune , κέντρο το σχαρτωτό δάπεδο του θαλάμου τεχνητής γαλουχίας κάτω η συσκευή ανασύστασης γάλακτος του θαλάμου τεχνητής γαλουχίας.

Τα παραγωγικά στοιχεία της εκτροφής είναι:

Αριθμός ζώων:..... 588
Φυλή(-ες):.....Lacaune , Χίου

Σύνθεση κοπαδιού:

Θηλυκά (ενήλικα): 400
(230 Lacaune , 150 Χίου , 20 μιγάδες)
Αρσενικά:..... 38
Ζώα αντικατάστασης (ζυγούρες):..... 150
(120 Lacaune , 20 Χίου , 10 μιγάδες)
Αρμεγόμενα (max):..... 390

Τρόπος άμελξης: Μηχανικό άρμεγμα . Αρμεκτήριο WESTFALIA Fast Exit
48 θέσεων

Στοιχεία αναπαραγωγής:

Φυσική οχεία με ομαδικές συζεύξεις.

Ποσοστό γονιμότητας:..... 97.5%

Lacaune

Συντελεστής πολυδυμίας:..... 1,60
Συντελεστής πραγματικής πολυδυμίας:..... 1,55

Βάρος αρνιών στη γέννηση:..... 3,5-5 χλγ.
Βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό:..... 13-18 χλγ.

Τεχνητή Γαλουχία.

Διάρκεια γαλουχίας:..... 30 ημέρες

Χίου

Συντελεστής πολυδυμίας:..... 2,0
Συντελεστής πραγματικής πολυδυμίας:..... 1,88

Βάρος αρνιών στη γέννηση* :..... 1,5-5,2 χλγ.
Βάρος των αρνιών στον απογαλακτισμό* :..... > 18 χλγ.

Τεχνητή Γαλουχία .

Διάρκεια γαλουχίας :..... >50 ημέρες

Ηλικία εισόδου των αρνάδων στην αναπαραγωγή:..... 9-10 μηνών

Ηλικία εισόδου κριών στην αναπαραγωγή:..... 8 μηνών

Ηλικία απομάκρυνσης των προβατίνων από την παραγωγή:.....9 έτη

Στοιχεία γαλακτοπαραγωγής:

Lacaune

Γαλακτοπαραγωγή/προβατίνα μ.ο.: 440 χλγ.

Διάρκεια αρμεκτικής περιόδου μ.ο.: 220 ημέρες .

Χίου

Γαλακτοπαραγωγή/προβατίνα μ.ο.: 440 χλγ.

Διάρκεια αρμεκτικής περιόδου μ.ο.: 240 ημέρες .

Σύνθεση γάλακτος : 6,9 λίπος - 5,15 πρωτεΐνες .

Δυστυχώς η μετρήσεις της σύνθεσης του γάλακτος γίνονται από δείγμα του συνολικού παραγόμενου και από τις δύο φυλές γάλακτος.

Σε ερώτηση μου γιατί ο παραγωγός διατηρεί και τις δύο φυλές η απάντηση που έλαβα ήταν πως ο μόνος λόγος για τη διατήρηση της φυλής Χίου είναι η εύκολη πώληση των αρνιών ως ζώα αναπαραγωγής σε πολύ καλή τιμή. Αμέσως μετά τον απογαλακτισμό.

Η αναφορά μου σε προβατοτροφικές μονάδες με πρόβατα φυλής Lacaune εδώ ολοκληρώνεται. Έγινε με βάση το διαφορετικό τρόπο διαχείρισης. Σε όλες τις εκτροφές και σε όλους τους τρόπους διαχείρισης το Lacaune αποδίδει ικανοποιητικά ως πολύ καλά.

* Τα στοιχεία αυτά είναι κατ' εκτίμηση του προβατοτρόφου.

Δ. Προτάσεις σχετικά με τους τρόπους χρησιμοποίησης της φυλής Lacaune στη χώρα μας

Πιστεύω σε ότι αφορά τη φυλή Lacaune , ότι οι Γάλλοι μας έκαναν δώρο τη συγκεκριμένη φυλή (όπως και τη τεχνογνωσία και τη γενετική βελτίωση της φυλής) και εμείς προσπαθούμε με κάθε τρόπο να το επιστρέψουμε. (Η άποψη μου θα δικαιολογηθεί παρακάτω στον επίλογο της εργασίας) .

Θα μπορούσαμε να εκμεταλλευτούμε τις δυνατότητες της φυλής με πολλούς τρόπους. Βοηθώντας έτσι τον ντόπιο πληθυσμό προβάτων να αυξήσει την παράγωγη του . Χωρίς προβλήματα εξαφάνισης των ελληνικών φυλών για να ικανοποιηθούν οι πάντες. Βασική προϋπόθεση βέβαια θα έπρεπε να είναι τα εισαγόμενα ζώα στην Ελλάδα να ελέγχονται υγειονομικά και γενετικά. Ώστε να αποφευχθεί η είσοδος στη χώρα μας γενετικού υλικού που μόνο κακό θα μπορούσε να κάνει στην ελληνική προβατοτροφία.

Με τα χρόνια λοιπόν κατέληξα ότι υπάρχουν τρεις τρόποι - μέθοδοι εκτροφής με τους οποίους η φυλή Lacaune θα μπορούσε να γίνει κομμάτι της προβατοτροφίας της χώρας μας χωρίς να απειλούνται από αυτήν οι ελληνικές φυλές. Αυτοί οι τρόποι - μέθοδοι εκτροφής αναφέρονται παρακάτω.

α. 1^η Μέθοδος εκτροφής

Στις πεδινές περιοχές της χώρας μας όπου η πρόσβαση σε φθινές ζωτροφές είναι εύκολη , αλλά και η χρησιμοποίηση τεχνητών λειμώνων ή γενικά αρδευόμενων (ποτιστικών) εκτάσεων για τη παραγωγή χονδροειδών κυρίως ζωοτρόφων είναι εφικτή , θα πρέπει να επιτρέπεται στους ανθρώπους που θέλουν να ασχοληθούν με την προβατοτροφία η ίδρυση προβατοτροφικών μονάδων με καθαρόαιμα ζώα Lacaune. Τα οποία βέβαια θα πληρούσαν του όρους που αναφέραμε παραπάνω.

Σ' αυτές τις μονάδες θα επιβάλλεται η γενετική βελτίωση των ζώων τους, στα μετέπειτα χρόνια , με αρσενικά **μόνο** ζώα από τη Γαλλία. Πιο συγκεκριμένα από το κέντρο γενετικής βελτίωσης της φυλής από τον αριθμό των αποδεδειγμένων βελτιωτών κριών που αποσύρονται κάθε χρόνο. Τα οποία θα συγκεντρώνονται σε σταθμούς γενετικής βελτίωσης και θα αποτελούν σπερματοδότες αποδεδειγμένους βελτιωτές κριούς. Η εφαρμογή της ΤΣ σε όλες τις μονάδες θα είναι υποχρεωτική. Τα παράγωγα θηλυκά από αυτές τις μονάδες θα διατηρούνται για την αντικατάσταση του απαιτούμενου αριθμού θηλυκών από κάθε μονάδα , αλλά και για τη πώληση τους σε παραγωγούς που θέλουν να αυξήσουν τον πληθυσμό των δικών τους μονάδων ή σε ανθρώπους που ξεκινούν τη δουλειά του προβατοτρόφου και αναζητούν ζωικό κεφάλαιο ή ακόμη και για εξαγωγή πιστοποιημένων ζώων σε χώρες εκτός ΕΕ (Τουρκία , Αλβανία κτλ.) .

Οι μονάδες αυτές θα συμμετέχουν σε πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης το οποίο θα εφαρμόζεται από τους ίδιους τους παραγωγούς και τους συνεταιρισμούς τους και θα πιστοποιείται από κρατικούς φορείς. Οι συνεταιρισμοί πέρα από την οργάνωση και εφαρμογή του προγράμματος θα έχουν και στην αρμοδιότητα τους το καθορισμό τιμής πώλησης και διάθεσης των προϊόντων (γάλα ,κρέας , μαλλί , γεννήτορες). Ώστε να απαγκιστρωθούν με τη πάροδο του χρόνου από την εξάρτησή τους από την χώρα προέλευσης της φυλής για την εισαγωγή κριαριών (π.χ. Ισπανία φυλή ASSAF E).

Απαραίτητη όμως προϋπόθεση για τον κάθε προβατοτρόφο που θα συμμετέχει σε αυτό το σχήμα θα πρέπει να είναι η διατήρηση στο ποίμνιο του μιας ελληνικής φυλής προβάτων. Το ποια θα είναι αυτή θα καθορίζεται από τη περιοχή ίδρυσης της μονάδας (π.χ. Θεσσαλία Καραγκούνικο , νομός Σερρών Σερραϊκό , Ήπειρος Μπούτσικο - Καραμάνικο κτλ.). Ο αριθμός των ζώων της ελληνικής φυλής που θα πρέπει να υπάρχουν στην κάθε μονάδα θα πρέπει να είναι ίσος με το 20% του συνολικού πληθυσμού της μονάδας. Έτσι σε μια μονάδα με 500 αρμεγόμενες προβατίνες θα πρέπει τα 100 τουλάχιστον πρόβατα να είναι ελληνικής φυλής. Η αναπαραγωγή της οποίας θα διατηρείται καθαρόαιμη με προμήθεια κριών και σπέρματος από τα δημόσια κέντρα γενετικής βελτίωσης (αν αυτά υπάρχουν).

Ο προβατοτρόφος θα έχει την υποχρέωση να βελτιώνει όχι μόνο τη φυλή Lacaune αλλά και την ελληνική φυλή. Μιας και όλα τα ζώα της εκτροφής θα συμμετέχουν σε πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης.

Η συνέπεια και συμμόρφωση του προβατοτρόφου στο πρόγραμμα θα επιβραβεύεται με μια μορφή μικρής ετήσιας επιδότησης , ενώ η ασυνέπεια θα τιμωρείται με τον αποκλεισμό της διάθεσης του κύριου προϊόντος , δηλαδή του γάλακτος.

Για να επιτύχει ένα τέτοιο σχέδιο απαιτείται η συμμετοχή των προβατοτρόφων , των κρατικών φορέων αλλά και των γαλακτοβιομηχανιών.

Θα καταφέρουμε έτσι να έχουμε και την ικανοποίηση του παραγωγού από πλευράς εισοδήματος αλλά και τη διατήρηση και βελτίωση των αποδόσεων των ελληνικών φυλών.

β. 2^η Μέθοδος εκτροφής

Στις ήδη υπάρχουσες μονάδες με ελληνικές φυλές προβάτων οι οποίες θα συμμετέχουν σε πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης (της φυλής που απαρτίζει τον πληθυσμό τους) που θα υποστηρίζεται από συνεταιρισμούς προβατοτρόφων με την επίβλεψη και επιτήρηση δημόσιου φορέα , θα γίνεται στις καλύτερες προβατίνες του κοπαδιού διασταύρωση κατά προτίμηση με ΤΣ με κριούς φυλής Lacaune γενετικής αξίας όμοιας με αυτής των κριών της πρώτης μεθόδου. Από τους μιγάδες που θα γεννηθούν τα αρσενικά θα

σφάζονται όλα και τα Θηλυκά θα διατηρούνται στην αναπαραγωγή. Σε αυτά θα πραγματοποιούνται στα επόμενα χρόνια οχείες η ΤΣ με κριάρια της ελληνικής φυλής. Τα οποία θα φέρουν από πλευράς φαινοτύπου έντονα τα χαρακτηριστικά της φυλής τους και από πλευράς γονότυπου θα είναι αποδεδειγμένοι βελτιωτές της. Τα Θηλυκά που θα γεννούνται θα επιλέγονται τόσο βάση γονότυπου αλλά και φαινοτύπου ο οποίος θα θυμίζει έντονα την ελληνική φυλή. Οι οχείες αυτών των Θηλυκών ή η ΤΣ θα πραγματοποιείται πάλι από ελληνικά κριάρια κ.ο.κ. Έως ότου εισέρθει στην ελληνική φυλή με τη μορφή "σταγόνας αίματος" η φυλή Lacaupe και να έχουμε παράλληλα με τη γενετική βελτίωση και την επιλογή που θα γίνεται , καθαρό ελληνικό φαινότυπο αλλά και κατά πολύ βελτιωμένες αποδόσεις της φυλής.

γ. 3^η Μέθοδος εκτροφής

Αυτή η μέθοδος εκτροφής είναι η πιο δύσκολη αλλά και αυτή που αν εφαρμοσθεί θα αλλάξει την ελληνική προβατοτροφία από τα βάθρα της.

Απαιτεί τη συμμετοχή και συνεργασία των προβατοτρόφων , ζωοτεχνών , κτηνιάτρων αλλά και του δημόσιου φορέα για την εφαρμογή της.

Προτείνεται κατ' αρχήν ο διαχωρισμός της χώρας σε 4 ζώνες ανάλογα με το υψόμετρο:

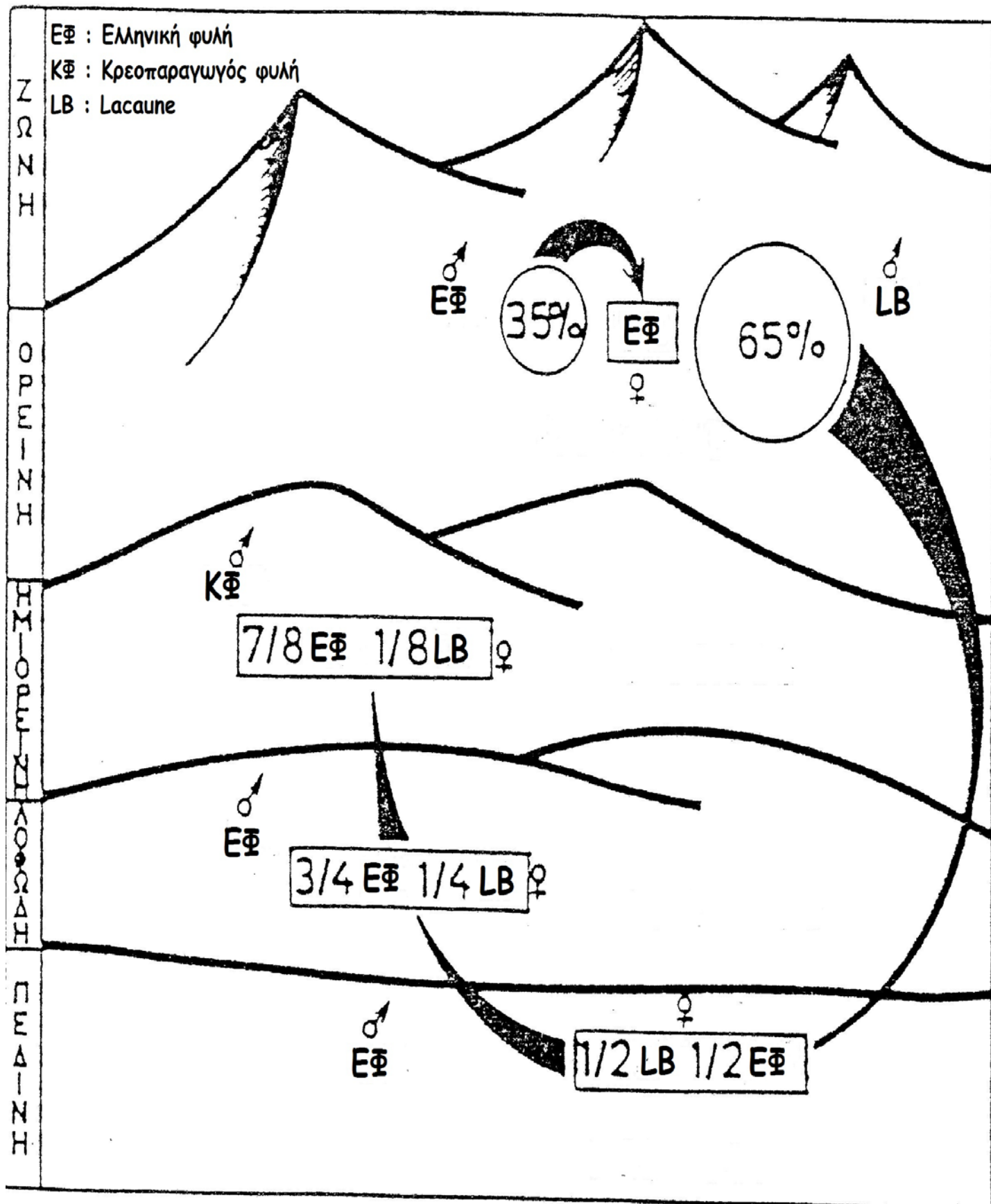
- i. Πεδινές περιοχές (πεδινή ζώνη)
- ii. Λοφώδεις περιοχές (λοφώδης ζώνη)
- iii. Ημιορεινές περιοχές (ημιορεινή ζώνη)
- iv. Ορεινές περιοχές (ορεινή ζώνη).

Πηγή του πρόβειου πληθυσμού της χώρας θα αποτελούν οι ντόπιες φυλές προβάτων. Η καλύτερη επιλογή είναι οι ορεινές φυλές ελληνικών προβάτων οι οποίες είναι πολύ ανθεκτικές (Μπούτσικο). Χωρίς όμως να αποκλείονται οι φυλές πεδινού τύπου οι οποίες απέδειξαν ότι και σε μεγάλα υψόμετρα δεν έχουν κανένα πρόβλημα διαβίωσης και παραγωγής (Σερρών , Καραγκούνικο , Καραμάνικο). Το ποια ελληνική φυλή θα επιλεχθεί θα εξαρτηθεί από την περιοχή που θα εφαρμόζεται το πρόγραμμα.

Ο προτεινόμενος κατά ζώνη γενότυπος των ζώων φαίνεται στο σχήμα 1.

Όλα τα πρόβατα όλων των περιοχών θα αρμέγονται και θα υπόκεινται σε έλεγχο γαλακτοπαραγωγής.

Στις ορεινές περιοχές (ζώνη iv)ο πληθυσμός των προβάτων θα αποτελείται καθαρά από ελληνικές φυλές (όποια επιλεχτεί, προσωπικά προτιμώ τη Καραγκούνικη). Το σύστημα εκτροφής θα είναι εκτατικό - ημικτατικό.

Σχήμα 1 . Σχηματική παράσταση της 3ης μεθόδου εκτροφής.

Το 35% των προβάτων των ορεινών περιοχών θα οχεύεται ή θα γίνεται ΤΣ από κριάρια της ίδιας ελληνικής φυλής. Τα θηλυκά παράγωγα θα διατηρούνται για αντικατάσταση των αποσυρόμενων από τη παραγωγή προβάτων των κοπαδιών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και τα αρσενικά από τις καλύτερες μητέρες για συμμετοχή στο πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης της ελληνικής φυλής. Τα υπόλοιπα αρσενικά αρνιά θα παχαίνονται και θα σφάζονται σε βάρος σφαγίου μεγαλύτερο των 17 κιλών (ευρωπαϊκού τύπου) χωρίς κεφάλι και σπλάχνα. Ή αν η τιμή είναι συμφέρουσα και στον απογαλακτισμό.

Το υπόλοιπο 65% των προβάτων θα οχεύεται από κριάρια φυλής Lacaune (ή θα γίνεται ΤΣ). Τα οποία θα είναι αποδεδειγμένοι γεννήτορες βελτιωτές της φυλής. Οι μιγάδες παράγωγα θα έχουν γενότυπο 1/2 Lacaune - 1/2 ΕΦ (ελληνική φυλή). Τα αρσενικά θα παχαίνονται μετά τον απογαλακτισμό (όπως είπαμε και για τα καθαρόαιμα) και θα σφάζονται **όλα**. Τα θηλυκά θα πωλούνται ως γεννήτορες στους προβατοτρόφους των πεδινών περιοχών για τη σύσταση προβατοτροφικών μονάδων ή ως ζώα αντικατάστασης στις ήδη υπάρχουσες. Η αναμενόμενη γαλακτοπαραγωγή ανά ζώο της ορεινής ζώνης θα είναι 140 - 150 λίτρα.

Οι μιγάδες αυτοί 1/2 Lacaune - 1/2 ΕΦ όπως είπαμε θα αποτελούν τον πληθυσμό των προβάτων των πεδινών περιοχών (πεδινή ζώνη). Το σύστημα εκτροφής στη ζώνη αυτή θα είναι εντατικό. Με δυνατότητα βόσκησης των ζώων σε τεχνητούς λειμώνες ή σε φυσικά λιβάδια αναλόγως της περιοχής. Για να γίνει όμως αυτό θα πρέπει κάποιες από τις εκτάσεις που σήμερα "βαμβακοκρατούνται" ή "καλαμποκοκρατούνται" να στραφούν προς άλλες κατευθύνσεις (τεχνητοί λειμώνες ή καλλιέργειες χορτοδοτικών φυτών για ενσιρώματα και σανούς). Στα πρόβατα αυτά της F1 γενεάς θα γίνεται σωστή γενετική επιλογή με εφαρμογή προγράμματος απομακρύνοντας συνεχώς τα χαμηλοπαραγωγικά ζώα. Έτσι μετά από μικρό χρονικό διάστημα εφαρμογής του προγράμματος να φτάνουν σε αποδόσεις των 300 - 320 λίτρων γάλακτος ανά γαλακτική περίοδο. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με έλεγχο της γαλακτοπαραγωγής από επίσημο φορέα και με συνεχή απομάκρυνση από τη κάθε εκτροφή των ζώων που είναι κάτω από το μέσο όρο γαλακτοπαραγωγής της κάθε μονάδας.

Στην αναπαραγωγή των προβάτων αυτής της ζώνης θα χρησιμοποιούνται κριάρια για της οχείες ή τη ΤΣ της αρχικής ελληνικής φυλής. Τα κριάρια αυτά θα προέρχονται από το πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης της ελληνικής φυλής. Τα παράγωγα λοιπόν της πεδινής ζώνης θα έχουν γονότυπο 3/4 ΕΦ - 1/4 Lacaune. Τα αρσενικά θα σφάζονται **όλα** είτε μετά από πάχυνση είτε στον απογαλακτισμό αναλόγως της τιμής του σφαγίου. Τα θηλυκά θα αποτελούν τον πληθυσμό των προβάτων που θα εκτρέφονται στις λοφώδεις περιοχές.

Αυτά θα αγοράζονται από τους προβατοτρόφους της λοφώδους ζώνης ως ζώα αναπαραγωγής (ή αντικατάστασης).

Στις λοφώδεις περιοχές το σύστημα εκτροφής θα είναι ημιεντατικό με αναμενόμενη γαλακτοπαραγωγή ανά προβατίνα τα 210 - 240 λίτρα. Οι εκτροφές θα συμμετέχουν σε πρόγραμμα γαλακτομέτρησης παρόμοιο με αυτό των πεδινών περιοχών για τη συνεχή απομάκρυνση των χαμηλοπαραγωγικών ζώων.

Οι οχείες ή η ΤΣ θα πραγματοποιούνται από κριάρια της ελληνικής φυλής από τις ορεινές περιοχές από το πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης της φυλής. Τα παράγωγα θα έχουν γονότυπο 7/8 ΕΦ - 1/8 ΛΒ. Τα αρσενικά θα σφάζονται όλα όπως και στη πεδινή ζώνη με το ίδιο σύστημα πάχυνσης. Τα θηλυκά θα αποτελούν τον πληθυσμό των ημιορεινών περιοχών. Θα εφαρμόζεται και εδώ πρόγραμμα γαλακτομέτρησης των ζώων για συνεχή προσπάθεια βελτίωσης των αποδόσεων τους.

Στις ημιορεινές περιοχές όπως είπαμε παραπάνω ο πληθυσμός των προβάτων θα έχει γονότυπο 7/8 ΕΦ - 1/8 ΛΒ. Το σύστημα εκτροφής θα ημιεντατικό.

Τις οχείες θα πραγματοποιούν κριοί της κρεοπαραγωγικής φυλής Lacaune Viande ή και της ίδιας της φυλής Lacaune. Έτσι τα παραγόμενα αρνιά να είναι βαρύτερα με καλό ρυθμό ανάπτυξης και καλή απόδοση σε σφάγιο μιας και όλα (αρσενικά και θηλυκά) θα παχαίνονται και θα σφάζονται. Ο έλεγχος της γαλακτοπαραγωγής μπορεί να γίνεται από τους ίδιους τους προβατοτρόφους με συνεχή απομάκρυνση των ζώων με παραγωγή κάτω από τον μέσο όρο της εκτροφής. Η αναμενόμενη γαλακτοπαραγωγή ανά ζώο είναι 170 - 180 λίτρα.

Το όλο σύστημα εκτροφής φαίνεται πιο αναλυτικά στους παρακάτω πίνακες.

Πεδινές περιοχές (αρδευόμενες) .

Φόρτιση (πρόβατα/στρ.)	: 5
Γονότυπος (προβατίνες)	: 1/2 Lacaune - 1/2 ΕΦ
(αρνιά).....	: 3/4 ΕΦ - 1/4
Lacaune	
Δείκτης πολυδυμίας	: 1,6
Σύστημα εκτροφής	: Εντατικό
Μέγεθος ποιμνίων	: > 150 προβάτων
Διατροφή	
Λειμώνες	: 50%
Συγκομιζόμενες ζωοτροφές :	
Σανός μηδικής	: 20%
Συμπυκνωμένες	: 30%
Άρμεγμα :	Μηχανικό
Περίοδος τοκετών :	Φθινόπωρο
Αποδόσεις (προβατίνα/έτος)	: 300 - 320 λίτρα

Πίνακας 1: Σύστημα εκτροφής πεδινών περιοχών

Λοφώδεις περιοχές .

Φόρτιση (πρόβατα/στρ.)	: 7
Γονότυπος (προβατίνες)	: 3/4 ΕΦ - 1/4 Lacaune
(αρνιά).....	: 7/8 ΕΦ - 1/8 Lacaune
Δείκτης πολυδυμίας	: 1,4
Σύστημα εκτροφής	: Ημιεντατικό
Μέγεθος ποιμνίων	: > 150 προβάτων
Διατροφή	
Λιβάδια (ή φυσικοί λειμώνες)	: 40%
Συγκομιζόμενες ζωοτροφές :	
Σανός μηδικής	: 30%
Συμπυκνωμένες	: 30%
Άρμεγμα :	Μηχανικό
Περίοδος τοκετών :	Φθινόπωρο
Αποδόσεις (προβατίνα/έτος)	: 210 - 240 λίτρα

Πίνακας 2: Σύστημα εκτροφής λοφωδών περιοχών

Ημιορεινές περιοχές .

Φόρτιση (πρόβατα/στρ.)	: 10
Γονότυπος (προβατίνες)	: 7/8 ΕΦ - 1/8 Lacaune
(αρνιά).....	: 7/8 ΕΦ - 1/8 L + ΚΦ
Δείκτης πολυδυμίας	: 1,3
Σύστημα εκτροφής	: Ημιεντατικό
Μέγεθος ποιμνίων	: > 150 προβάτων
Διατροφή	
Λιβάδια (ή φυσικοί λειμώνες)	: 40%
Συγκομιζόμενες ζωοτροφές :	
Σανός μηδικής	: 30%
Συμπυκνωμένες	: 30%
Άρμεγμα :	Μηχανικό
Περίοδος τοκετών :	Τέλος Χειμώνα , αρχές Άνοιξης
Αποδόσεις (προβατίνα/έτος)	: 170 - 190 λίτρα

Πίνακας 3: Σύστημα εκτροφής ημιορεινών περιοχών

Ορεινές περιοχές .

Φόρτιση (πρόβατα/στρ.)	: 12
Γονότυπος (προβατίνες)	: ΕΦ
(αρνιά).....	: 1/2 Lacaune - 1/2 ΕΦ
Δείκτης πολυδυμίας	: 1,2
Σύστημα εκτροφής	: Ημιεκτατικό - εκτατικό
Μέγεθος ποιμνίων	: > 100 προβάτων
Διατροφή	
Λιβάδια (ή φυσικοί λειμώνες)	: 70%
Συγκομιζόμενες ζωοτροφές :	
Σανός μηδικής	: 10%
Συμπυκνωμένες	: 20%
Άρμεγμα :	Μηχανικό
Περίοδος τοκετών :	Αρχές Άνοιξης - Μέσα άνοιξης .
Αποδόσεις (προβατίνα/έτος)	: 140 - 150 λίτρα

Πίνακας 4: Σύστημα εκτροφής ορεινών περιοχών

Τα αρνιά μιγάδες προτείνεται ο απογαλακτισμός τους να γίνεται στις 30 ημέρες με ταυτόχρονη χορήγηση συμπυκνωμένων ζωοτροφών με το σύστημα *creep feeding* και η πάχυνση τους με κατά βούληση ΜΣΖ και άχυρο μέχρι το σφάγιο των 17 κιλών έτσι ώστε να επιμηκύνεται η αρμεχτική περίοδος των προβατινών.

Τα εγχώρια αρνιά να γαλουχούνται από 42 - 60 ημέρες με ταυτόχρονη χορήγηση συμπυκνωμένων ζωοτροφών με το σύστημα *creep feeding*. Εν συνεχεία πάχυνση όπως και οι μιγάδες.

Με την εφαρμογή της παραπάνω μεθόδου εκτροφής θα καταφέρουμε:

- να βελτιώσουμε και να διατηρήσουμε τις ελληνικές φυλές
- να εκμεταλλευτούμε στο έπακρο τη φυλή *Lacaune* προς όφελος των ελληνικών
- να μειώσουμε τα κόστη παραγωγής με την εκμετάλλευση εκτάσεων προς παραγωγή ζωοτροφών
- να βελτιώσουμε το εισόδημα των Ελλήνων προβατοτρόφων μιας και θα αυξηθεί ο μέσος όρος απόδοσης των κοπαδιών τους σε γάλα και κρέας.

Ε .Συμπεράσματα

Η φυλή Lacaune λοιπόν δοκιμάστηκε σε όλη σχεδόν την ελληνική επικράτεια και μας έδειξε τα εξής:

- Μπορεί να προσαρμοσθεί σε μεγάλο εύρος μικροκλιμάτων και να αποδώσει ικανοποιητικά. Έχω παρακολουθήσει μονάδες από τους Γαργαλιάνους ως τον Έβρο. Στις οποίες οι αποδόσεις της φυλής κρίνονται από καλές ως άριστες.
- Έχει υψηλές απαιτήσεις σε ζωτροφές καλής ποιότητας αν θέλουμε να μας αποδώσει το μέγιστο των δυνατοτήτων της.
- Εκτρέφεται και κατά το ημιεντατικό σύστημα αποδίδοντας ικανοποιητικά.
- Βελτιώνει τις αποδόσεις των κοπαδιών στα οποία εισέρχονται κριοί της φυλής μετά από διασταύρωση τους με ντόπιες φυλές ή μιγάδες αυτών.
- Μπορεί να εκμεταλλευτεί λιβάδια φτωχά μιας και πρόκειται για αδηφάγο ζώο το οποίο καταναλώνει σχεδόν τα πάντα.
- Η σύνθεση και η ποιότητα του παραγόμενου από τη φυλή γάλακτος είναι παρά πολύ καλή για την παραγόμενη ποσότητα . Με αποτέλεσμα το γάλα τους να είναι επιθυμητό από τις γαλακτοβιομηχανίες.
- Είναι δυνατή η συνεχής βελτίωση των κοπαδιών με πρόβατα της φυλής, με εισαγωγή αποδεδειγμένων βελτιωτών κριών , μιας και υπάρχει ένα τεράστιο πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης της στην κοιτίδα της στη Γαλλία.
- Απαιτεί λιγότερες εργατώρες απασχόλησης αφού τα αρνιά Lacaune μπορούν να απογαλακτιστούν από τη ηλικία των 30 ημερών και η εριοκάλυψη της είναι περιορισμένη στο τράχηλο και τη ράχη συντομεύοντας έτσι το χρόνο κουρέματος.
- Παρουσιάζει ανθεκτικότητα σε ασθένειες που άλλες βελτιωμένες φυλές είναι ευαίσθητες. (Scrapie , πiroπλάσμωση).
- Οι αποδόσεις της σε σφάγιο ευρωπαϊκού τύπου είναι ικανοποιητικές. Έτσι με περαιτέρω πάχυνση των αρνιών οι προβατοτρόφοι μπορούν να απαλλαχθούν από τους εκβιασμούς των εμπόρων αλλά και να βελτιώσουν το εισόδημα τους.

ΣΤ. Επίλογος

Η φυλή Lacaune στα 20 περίπου χρόνια που βρίσκεται στη χώρα μας απέδειξε ότι μπορεί να στηρίξει μια προσπάθεια βελτίωσης του τρόπου διαχείρισης και βελτίωσης του ντόπιου πληθυσμού προβάτων.

Εδώ βέβαια θα πρέπει να γίνει και αναφορά στο πόλεμο που δέχθηκε η φυλή από τη πρώτη μέρα εισαγωγής της στην Ελλάδα μέχρι και σήμερα.

Αυτό μέχρι ενός ορίου κατά την ταπεινή μου άποψη ήταν δικαιολογημένο. Από ένα σημείο όμως και μετά ξέφυγε του έλεγχου και κατέληξε σε κόντρα μεταξύ των παραγωγών εκτροφών Lacaune και εγχώριων φυλών για το ποια φυλή εκτρεφόμενη στον ελληνικό χώρο μπορεί να παράγει πιο ελληνικό γάλα.

Σε αυτό φταίει σε πρώτο βαθμό η αθρόα εισαγωγή ζώων από Γαλλία τα οποία ενώ έρχονταν στην Ελλάδα ως ζώα για σφαγή , αυτά διατηρούνταν για αναπαραγωγή χωρίς πιστοποίηση γενεαλογική και υγειονομική. Με αποτέλεσμα την εξαπάτηση πολλών κτηνοτρόφων από επιτήδειους και την οικονομική καταστροφή τους και τη δυσφήμιση της φυλής. Δεύτερο σημείο είναι οι ασάφειες της νομοθεσίας για τη φέτα σε πολλά σημεία τα οποία μπορούν να ερμηνευτούν από τον καθένα μας με διαφορετικό τρόπο. Τρίτο είναι το εθνικό μας σπορ η "φαγωμάρα" που αντί να κοιτάξουμε να επωφεληθούμε από τις δυνατότητες της φυλής αναλωθήκαμε στο να διαφωνούμε και να υποστηρίζουμε ότι από το γάλα των ξενικών φυλών δεν μπορεί να παραχθεί φέτα μιας και αυτές παρά το ότι εκτρέφονται στην Ελλάδα με τις ίδιες ζωοτροφές που εκτρέφονται και οι ντόπιες το γάλα που παράγουν δεν είναι ελληνικό αλλά του τόπου προέλευσης των. Βέβαια απορίας άξιο είναι γιατί δεν υπάρχει το πρόβλημα αυτό με φυλές όπως η Φριсланδίας και οι μιγάδες της (FRISARTA) αλλά υπάρχει με άλλες.

Μήπως επειδή οι δεύτερες μπορούν και προσαρμόζονται στη χώρα μας; ?

Όπως αποδείχθηκε μάλλον ναι !!!!!

Πρέπει λοιπόν να δούμε πραγματικά μια φορά πως μπορούμε να επωφεληθούμε από την εισαγωγή μιας ξένης φυλής στη χώρα μας. Σε άλλο κράτος τη φυλή αυτή θα την είχαν μετά από 20 χρόνια της εισαγωγής της οικειοποιηθεί (Ισπανία ASSAF , Lacaune). Όχι να προσπαθούμε να δυσφημίζουμε μια τέτοια προσπάθεια προς όφελος κάποιων άλλων. Στο τέλος πρέπει να διασφαλιστεί και το συμφέρον ανθρώπων που επένδυσαν στη Lacaune.

Ακρωνύμια

ΜΣΖ	=	Μίγμα Συμπυκνωμένων Ζωοτροφών
ΧΖ	=	Χονδροειδείς Ζωοτροφές
ΣΖ	=	Συμπυκνωμένες Ζωοτροφές
ΟΜΧ	=	Ολική Μικροβιακή Χλωρίδα
ΤΣ	=	Τεχνητή Σπερματέγχυση
ΕΦ	=	Ελληνική Φυλή
ΚΦ	=	Κρεοπαραγωγική Φυλή
ΕΕ	=	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΓΒ	=	Γενετική Βελτίωση
ΞΟ	=	Ξηρά Ουσία
ΝΜ	=	Νομευτική μονάδα
ΠΠ	=	Πεπτές Πρωτεΐνες
ΜΟ	=	Μέσος Όρος
ΣΒ	=	Σωματικό Βάρος

Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση

La race ovine Lacaune

Ενημερωτικό φυλλάδιο του ινστιτούτου ΙΤΟΒΙC (Institute Technique de l'Élevage Ovines et Caprines) για τη φυλή Lacaune.

Le Schema de selection "Lacaune Lait" d' OVITEST

Ενημερωτικό φυλλάδιο της OVITEST για το πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης που εφαρμόζει.

La génétique française
pour les filières bovines
ovines et caprines

<http://fr.france-genetique-elevage.org/>

La Brebis Lacaune

<http://brebis-lacaune.monsite-orange.fr/>

Ελληνική

Μέθοδοι εκτροφής - Γενετική βελτίωση προβάτων

Ζυγογιάννης Δημήτριος

Εισήγηση στο 5ο Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Συνέδριο (22-25 Νοεμβρίου 1990).